

Crna Gora
Ministarstvo evropskih poslova

Adresa: Ivana Crnojevića 167
81 000 Podgorica, Crna Gora
Tel: +382 20 481 301
www.gov.me/mep

IZVJEŠTAJ
O RADU MINISTARSTVA EVROPSKIH POSLOVA ZA 2024. GODINU

Podgorica, mart 2025.

SADRŽAJ

1. UVOD.....	3
2. DJELOKRUG I ORGANIZACIJA RADA.....	3
3. REALIZACIJA OBAVEZA IZ PROGRAMA RADA VLADE U 2024. GODINI MINISTARSTVA EVROPSKIH POSLOVA I ZAKLJUČAKA VLADE CRNE GORE U 2024 GODINI	6
4. IZVJEŠTAJ O RADU ORGANIZACIONIH JEDINICA	7
4.1. DIREKTORAT ZA PRISTUPANJE CRNE GORE EU I PRAVNU TEKOVINU EU	7
4.2. DIREKTORAT ZA KOORDINACIJU FINANSIJSKE PODRŠKE EU	15
4.3. DIREKTORAT ZA EVROPSKU TERITORIJALNU SARADNJU	20
4.4. DIREKTORAT ZA INFORMISANJE JAVNOSTI O EU I PROCESU PRISTUPANJA EU	34
4.5. KABINET MINISTRA.....	39
4.6. NACIONALNA KANCELARIJA ZA PREGOVORE O PRISTUPANJU CRNE GORE EVROPSKOJ UNIJI ..	44
4.7. SLUŽBA ZA OPŠTE POSLOVE, LJUDSKE RESURSE I FINANSIJE.....	45

1. UVOD

Zakonom o državnoj upravi ("Sl. list CG" br. 78/18, 70/21 i 52/22,) propisano je da ministarstvo, najmanje jednom godišnje, podnosi Vladi izvještaj o stanju u upravnoj oblasti za koju je osnovano, a koji sadrži prikaz ostvarenih ciljeva postavljenih u programima rada Vlade, programu rada ministarstva i strategijama. Nadalje, propisano je da izvještaj sadrži pregled mjera i aktivnosti preduzetih u cilju izvršavanja postavljenih ciljeva, prikaz izvršavanja zakona i drugih propisa, prijedlog mjera za unapređenje stanja u oblasti za koju je ministarstvo osnovano, kao i finansijski izvještaj ministarstva.

Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave ("Sl. list CG" br. 098/23, 102/23, 113/23, 71/24, 72/24, 90/24, 93/24, 104/24, 117/24) propisano je da ministarstvo, po pravilu u prvom kvartalu tekuće godine, podnosi Vladi izvještaj o radu i stanju u određenoj upravnoj oblasti za prethodnu godinu, koji obavezno sadrži prikaz: ostvarenih ciljeva sadržanih u programu rada Vlade, programu rada ministarstva i strategijama i programima propisanim zakonom kojim se uređuje državna uprava, mjera i aktivnosti preduzetih za izvršavanje postavljenih ciljeva, izvršavanja zakona i drugih propisa, realizacije zaključaka Vlade, realizovanih aktivnosti u vršenju upravnog nadzora, predloga mjera za unapređenje stanja u oblasti za koju je ministarstvo osnovano, i podataka iz finansijskog izvještaja ministarstva. Ministarstvo evropskih poslova je, u skladu sa članom 49 gore navedene uredbe sačinilo Izvještaj o radu. U prvom dijelu Izvještaja, nakon opisa djelokruga rada i organizacione strukture Ministarstva, pruža se uvid u stepen realizacije obaveza iz Programa rada Vlade za 2024. i daje se pregled najvažnijih aktivnosti u navedenom periodu.

2. DJELOKRUG I ORGANIZACIJA RADA

Uredbom o organizaciji i načinu rada državne ("Sl. list CG" br. 098/23, 102/23, 113/23, 71/24, 72/24, 90/24, 93/24, 104/24, 117/24) članom 20 uredbe uvrđeno je da Ministarstvo evropskih poslova vrši poslove uprave koji se odnose na: upravljanje i koordinaciju procesa stabilizacije i pridruživanja i pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji u dijelu koji se odnosi na praćenje sprovođenja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica sa jedne strane i Crne Gore sa druge strane, kao i koordinaciju i praćenje rada zajedničkih tijela osnovanih tim Sporazumom; pristupanje Crne Gore Evropskoj uniji; koordinaciju, formiranje i učešće u radu tijela za koordinaciju procesa pregovora o pristupanju i za proces stabilizacije i pridruživanja Evropskoj uniji; učešće na sastancima međuvladinih konferencija o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji; pripremu strategijskih dokumenata u vezi sa procesom evropske integracije; koordinaciju saradnje ministarstava, državnih organa i institucija Crne Gore sa institucijama, organima i tijelima Evropske unije, njenim državama članicama, državama kandidatima i potencijalnim kandidatima u procesu pridruživanja i pristupanja Evropskoj uniji; koordinaciju, pripremu i učešće u inicijativama Evropske unije u okviru politike proširenja; koordinaciju usklađivanja domaćih propisa sa pravnom tekovinom Evropske unije, kao i potvrđivanje obrasca, izjave i tabele usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije; koordinaciju pripreme nacionalne verzije pravne tekovine Evropske unije, uključujući prevođenje, stručnu i pravnu redakturu i lekturu prevedenih propisa pravne tekovine Evropske unije; upravljanje bazama za podršku procesu prevođenja pravne tekovine Evropske unije, saradnju sa institucijama, organima i tijelima Evropske unije, kao i sa ministarstvima, državnim organima i institucijama u Crnoj Gori u oblasti prevođenja pravne tekovine Evropske unije; koordinaciju procesa programiranja, nadgledanja, ocjenjivanja i izvještavanja o

nacionalnim i regionalnim programima i projektima finansiranim iz sredstava bespovratne podrške Evropske unije, uključujući i fondove Evropske unije u oblasti infrastrukture; koordinaciju aktivnosti za pripremu i učešće Crne Gore u programima prekogranične i teritorijalne saradnje i sprovođenje projekata tehničke podrške Evropske unije; učešće u izradi, praćenje i koordinaciju sprovedena makroregionalnih strategija, programa i ostalih projektno orijentisanih inicijativa Evropske unije; ostvarivanje saradnje sa Misijom Crne Gore pri Evropskoj uniji u procesu pridruživanja i pristupanja Evropskoj uniji, kao i saradnju sa Ministarstvom vanjskih poslova i drugim nadležnim organima državne uprave u razmatranju pitanja koja se odnose na definisanje potreba i popunjavanje stručnog dijela diplomatskog kadra Misije Crne Gore pri Evropskoj uniji u svim fazama evropskih integracija; rukovođenje, održavanje i uspostavljanje informatičkih sistema od značaja za koordinaciju procesa pristupanja Evropskoj uniji; praćenje izvršavanja obaveza koje ministarstva i posebne organizacije imaju u pridruživanju i pristupanju Evropskoj uniji; redovno informisanje domaće i međunarodne javnosti o aktivnostima iz procesa pristupanja Evropskoj uniji; sprovođenje komunikacione strategije za informisanje javnosti o procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji; pripremu, organizaciju i sprovođenje posebnih projekata i promotivnih aktivnosti u cilju podizanja nivoa informisanosti javnosti u državi i članicama Evropske unije o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji; praćenje i analizu tretmana procesa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji u inostranim medijima; kao i druge poslove koji su mu određeni u nadležnost.

Shodno Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva evropskih poslova usvojenom 08.02.2024. godine, organizacione jedinice Ministarstva evropskih poslova su:

1. DIREKTORAT ZA PRISTUPANJE CRNE GORE EVROPSKOJ UNIJI I PRAVNU TEKOVINU EU

- 1. 1 Direkcija za politička pitanja EU
- 1. 2 Direkcija za ekonomska i finansiska pitanja
  - 1.2.1. Odsjek za unutrašnje tržište i statistiku
  - 1.2.2. Odsjek za konkurentnost
- 1. 3 Direkcija za sektorske politike
  - 1.3.1 Odsjek za ekologiju i infrastrukturne oblasti
  - 1.3.2 Odsjek za poljoprivredu i ribarstvo
- 1. 4 Direkcija za usklađivanje propisa s pravnom tekovinom EU
  - 1.4.1 Odsjek za usklađivanje propisa iz oblasti političkog sistema i društvenih djelatnosti
  - 1.4.2. Odsjek za usklađivanje propisa iz oblasti ekonomskih i finansijskih pitanja
  - 1.4.3. Odsjek za usklađivanje propisa iz oblasti sektorskih politika
- 1. 5. Direkcija za pripremu crnogorske verzije pravne tekovine EU
  - 1.5.1. Odsjek za planiranje i koordinaciju prevođenja i pravno-tehničke redakture prevoda
  - 1.5.2. Odsjek za koordinaciju stručne i jezičke redakture i terminologiju

2. DIREKTORAT ZA KOORDINACIJU FINANSIJSKE PODRŠKE EU

2.1 Direkcija za nacionalne IPA programe

2.1.1 Odsjek za programiranje

2.1.2 Odsjek za monitoring

2.2 Direkcija za regionalne i infrastrukturne projekte

2.3 Direkcija za evaluaciju i podršku upravljačkom tijelu

3. DIREKTORAT ZA EVROPSKU TERITORIJALNU SARADNJU

3.1. Direkcija za horizontalna pitanja i makroregionalnu saradnju

3.2. Direkcija za bilateralne prekogranične programe

3.3. Direkcija za inter-regionalne programe

4. DIREKTORAT ZA INFORMISANJE JAVNOSTI O EU I PROCESU PRISTUPANJA EU

4.1. Direkcija za informisanje javnosti o pregovaračkom procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji

4.2. Direkcija za upravljanje i podršku informacionim sistemima

5. KABINET MINISTRA

6. NACIONALNA KANCELARIJA ZA PREGOVORE O PRISTUPANJU CRNE GORE EVROPSKOJ UNIJI

7. SLUŽBA ZA OPŠTE POSLOVE, LJUDSKE RESURSE I FINANSIJE

7.1. Biro za opšte poslove i ljudske resurse

7.1. Biro za finansijske poslove i javne nabavke

3. REALIZACIJA OBAVEZA IZ PROGRAMA RADA VLADE U 2024. GODINI MINISTARSTVA EVROPSKIH POSLOVA I ZAKLJUČAKA VLADE CRNE GORE U 2024. GODINI

Programom rada Vlade Crne Gore u 2024. godini, utvrđeno je šest obaveza Ministarstva evropskih poslova. Tokom programskog perioda uspješno je realizovano svih šest (stepen realizacije 100%).

Crna Gora se trenutno nalazi u ključnoj fazi pristupnih pregovora sa Evropskom unijom. Ministarstvo evropskih poslova je, iz tog razloga, nastavilo sa snaženjem pregovaračke strukture kroz formiranje preostalih formata koji su od ključnog značaja za dostavljanje kvalitetnih priloga Izveštaju Evropske komisije o Crnoj Gori, ali i intenziviranjem same komunikacije sa institucijama Evropske unije, kao i informisanjem građana o cijelom procesu.

Srednjoročnim programom rada Vlade 2024 – 2027 u 2024. kroz Prioritet 1 „Crna Gora je država vladavine prava i kredibilna članica EU i NATO“ u ostvarenju cilja „Dio Evrope, otvoreni ka svijetu“ Ministarstvo evropskih poslova se stara za realizaciju šest aktivnosti :

1. Izveštaj o realizaciji Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2023 – 2024, za 2023. godinu- Program pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG) za period 2023-2024. predstavljao je dvogodišnji strateški dokument koji obuhvata 33 pregovaračka poglavlja. Izveštaj o realizaciji sadrži presjek stanja u realizaciji obaveza koje su predviđene Programom pristupanja Crne Gore za 2023. godinu, po poglavljima i resorima (tadašnjeg saziva Vlade koji je usvojio predmetni PPCG), uz realizaciju administrativnih kapaciteta za istu godinu.
2. Program pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2024-2027 -Imajući u vidu dinamiku pregovaračkog procesa i potrebu usklađivanja nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije, Ministarstvo evropskih poslova kao koordinator procesa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji pristupilo je izradi novog Programa pristupanja Crne Gore EU za period 2024 – 2027 (koji zamjenjuje prethodni PPCG 2023-2024) kojim se planira usklađivanje strateškog i zakonodavnog okvira Crne Gore sa pravnom tekovinom Unije u okviru 33 pregovaračka poglavlja. Program pristupanja je sadržao planove za četvorogodišnji period i usaglašen je sa Srednjoročnim programom rada Vlade 2024-2027. Nacrt PPCG je usaglašavan i na Odboru za evropske integracije Skupštine Crne Gore, kao i sa zainteresovanom crnogorskom javnošću. Uzimajući u obzir značaj ovog strateškog dokumenta, Vlada je 11. IV 2024. usvojila PPCG, a takođe je englesku verziju dostavila EK na uvid.
3. Izveštaj o realizaciji Akcionog plana za 2023. i Akcioni plan za 2024. godinu za sprovođenje Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore EU 2023 – 2026. godine. Ovaj izvještaj o realizaciji Akcionog plana za 2023. godinu pokazuje da je, od planiranih 196 aktivnosti, u potpunosti realizovano 179 (91,32%), djelimično su realizovane 2 aktivnosti (1,02%) a nije realizovano 15 aktivnosti (7,65%). Akcionim planom za 2024. godinu su planirane 202 aktivnosti čiji je cilj da povećaju institucionalnu efikasnost u komuniciranju procesa evropske integracije; osnaže ulogu medija u informisanju građana/ki o EU; unaprijede prepoznatljivost procesa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji u međunarodnoj javnosti i ojačaju ulogu obrazovnog sistema i lokalnih samouprava

- kao promotera EU vrijednosti.
4. Informacija o programima podrške EU za 2023. godinu.- Vlada je u usvojenoj Informaciji o programima podrške Evropske unije Crnoj Gori tokom 2023. godine upoznata da je, imajući u vidu potrebe za finansiranjem reformi u okviru procesa pristupanja EU, tokom 2023. godine nastavljeno sa ugovoranjem i sprovođenjem projekata obuhvaćenih perspektivom 2014-2020 (IPA II), kao i sa programiranjem finansijske perpektive IPA 2021 2027 (IPA III). U dijelu podrške regionalnim projektima, nastavljeno je s redovnim aktivnostima u dijelu programiranja i sprovođenja programa Višekorisničke IPA e, kao i Zapadnobalkanskog investicionog okvira, a uspješno je nastavljeno i korišćenje sredstava EU iz programa evropske teritorijalne saradnje.
  5. Prvi prilog Izvještaju Evropske komisije o Crnoj Gori 2024.- Vlada je 25. IV 2024. usvojila Prvi prilog Izvještaju Evropske komisije o Crnoj Gori 2024. za izvještajni period 15. VI 2023 – 1. IV 2024. U dokumentu su navedene relevantne informacije o realizovanim aktivnostima u svim poglavljima pravne tekovine EU u izvještajnom periodu. Kroz Prilog, Crna Gora je dala pregled postignutog napretka i rezultata u realizaciji obaveza iz procesa pristupanja EU, s posebnim osvrtom na preporuke iz Izvještaja EK o Crnoj Gori za 2023. Dokument je 25. IV 2024. uručen EK.
  6. Drugi prilog Izvještaju Evropske komisije o Crnoj Gori 2024. Vlada je 5. IX 2024. usvojila Drugi prilog Izvještaju Evropske komisije o Crnoj Gori 2024. Dokument sadrži relevantne informacije o realizovanim aktivnostima u svim poglavljima pravne tekovine EU u periodu 1. IV – 1. IX 2024. Kroz Prilog, Crna Gora je dala pregled postignutog napretka i rezultata u realizaciji obaveza iz procesa pristupanja EU, s posebnim osvrtom na preporuke iz Izvještaja EK o Crnoj Gori za 2023. Dokument je 9. IX 2024. uručen EK.

U 2024. godini Vlada Crne Gore je donijela 52 zaključka koji se direktno ili indirektno odnose na rad Ministarstva evropskih poslova. Ministarstvo evropskih poslova je realizovalo 50, jedan zaključak je nerealizovan, dok jednom zaključku nije dospio rok za izvršenje. Procenat izvršenja zaključaka Vlade Crne Gore od strane ministarstva je 96 % .
Važno je napomenuti da nerealizovani zaključak Vlade u 2024. godini je realizovan u 2025 godini.

4. IZVJEŠTAJ O RADU ORGANIZACIONIH JEDINICA

4.1. DIREKTORAT ZA PRISTUPANJE CRNE GORE EU I PRAVNU TEKOVINU EU

Nakon više od 10 godina zalaganja na ispunjenju obaveza predviđenih u privremenim mjerilima u pregovaračkim poglavljima 23 i 24 (ukupno 84 u oba poglavlja), na Međuvladinoj konferenciji između Crne Gore i Evropske unije (EU) od 26. juna 2024. u Briselu, Crna Gora je **dobila pozitivan Izvještaj o procjeni ispunjenosti privremenih mjerila u ovim poglavljima (IBAR)**. U skladu s Revidiranom metodologijom u pregovorima, shodno kojoj napredak u vladavini prava određuje dinamiku sveukupnog

pregovaračkog procesa, pozitivan IBAR otvorio je mogućnost privremenog zatvaranja drugih poglavlja. To je, već u nekoliko narednih mjeseci odnosno do kraja prošle godine, rezultiralo zatvaranjem tri poglavlja.

Na Međuvladinoj konferenciji u Briselu, 16. XII 2024, Crna Gora je privremeno zatvorila tri pregovaračka poglavlja: 7 – Pravo intelektualne svojine, 10 – Informatičko društvo i mediji i 20 – Preduzetništvo i industrijska politika, čime je, uz ranije zatvorena poglavlja, sada ukupno zatvoreno šest pregovaračkih poglavlja.

U skladu s Odlukom o uspostavljanju strukture za pregovore o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji („Sl. list CG“, broj 112/23), nastavljeno je i restrukturiranje pregovaračkih radnih grupa za pojedinačna poglavlja pravne tekovine EU, pa je Ministarstvo pokrenulo proceduru ažuriranja sastava radnih grupa.

Tokom 2024. godine, donijete su 33 odluke o obrazovanju pregovaračkih radnih grupa:

- Vlada je 24. I 2024. donijela Odluku o obrazovanju Pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora Crne Gore sa Evropskom unijom u oblasti pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 23 – Pravosuđe i temeljna prava („Sl. list CG“, broj 10/24).
- Vlada je 24. I 2024. donijela Odluku o obrazovanju Pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora Crne Gore sa Evropskom unijom u oblasti pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 24 – Pravda, sloboda i bezbjednost („Sl. list CG“, broj 10/24).
- Vlada je 8. II 2024. donijela Odluku o obrazovanju pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 3 – Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga („Sl. list CG“, broj 13/24).
- Vlada je 8. II 2024. donijela Odluku o obrazovanju pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 4 – Sloboda kretanja kapitala („Sl. list CG“, broj 13/24).
- Vlada je 8. II 2024. donijela Odluku o obrazovanju pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 5 – Javne nabavke („Sl. list CG“, broj 13/24).
- Vlada je 8. II 2024. donijela Odluku o obrazovanju pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 6 – Privredno pravo („Sl. list CG“, broj 13/24).
- Vlada je 8. II 2024. donijela Odluku o obrazovanju pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 7 – Pravo intelektualne svojine („Sl. list CG“, broj 13/24).
- Vlada je 8. II 2024. donijela Odluku o obrazovanju pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 8 – Konkurencija („Sl. list CG“, broj 18/24).

- Vlada je 8. II 2024. donijela Odluku o obrazovanju pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 9 – Finansijske usluge („Sl. list CG”, broj 13/24).
- Vlada je 8. II 2024. donijela Odluku o obrazovanju pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora Crne Gore s Evropskom unijom u oblasti pravne tekovine koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 11 – Poljoprivreda i ruralni razvoj („Sl. list CG”, broj 13/24).
- Vlada je 8. II 2024. donijela Odluku o obrazovanju Pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 13 – Ribarstvo („Sl. list CG”, broj 13/24).
- Vlada je 8. II 2024. donijela Odluku o obrazovanju Pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora Crne Gore sa Evropskom unijom u oblasti pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 14 – Saobraćajna politika („Sl. list CG”, broj 13/24).
- Vlada je 8. II 2024. donijela Odluku o obrazovanju Pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora Crne Gore sa Evropskom unijom u oblasti pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 15 – Energetika („Sl. list CG”, broj 13/24).
- Vlada je 8. II 2024. donijela Odluku o obrazovanju pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 16 – Porezi („Sl. list CG”, broj 18/24).
- Vlada je 8. II 2024. donijela Odluku o obrazovanju pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 17 – Ekonomska i monetarna unija („Sl. list CG”, broj 13/24).
- Vlada je 8. II 2023. donijela Odluku o obrazovanju pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 18 - Statistika („Sl. list CG”, broj 13/24).
- Vlada je 8. II 2024. donijela Odluku o obrazovanju pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 20 – Preduzetništvo i industrijska politika („Sl. list CG”, broj 13/24).
- Vlada je 8. II 2024. donijela Odluku o obrazovanju Pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora Crne Gore sa Evropskom unijom u oblasti pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 21 – Trans-evropske mreže („Sl. list CG”, broj 13/24).
- Vlada je 8. II 2024. donijela Odluku o obrazovanju pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 22 – Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata („Sl. list CG”, broj 13/24).
- Vlada je 8. II 2024. donijela Odluku o obrazovanju pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 25 – Nauka i istraživanje („Sl. list CG”, broj 18/24).

- Vlada je 8. II 2024. donijela Odluku o obrazovanju pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 26 – Obrazovanje i kultura („Sl. list CG”, broj 13/24).
- Vlada je 8. II 2024. donijela Odluku o obrazovanju Pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora Crne Gore sa Evropskom unijom u oblasti pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 28 – Zaštita potrošača i zdravlja („Sl. list CG”, broj 13/24).
- Vlada je 8. II 2024. donijela Odluku o obrazovanju Pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora Crne Gore sa Evropskom unijom u oblasti pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 29 – Carinska unija („Sl. list CG”, broj 18/24).
- Vlada je 8. II 2024. donijela Odluku o obrazovanju pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 32 – Finansijski nadzor („Sl. list CG”, broj 13/24).
- Vlada je 8. II 2024. donijela Odluku o obrazovanju pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 33 – Finansijske i budžetske odredbe („Sl. list CG”, broj 13/24).
- Vlada je 15. II 2024. donijela Odluku o obrazovanju pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 1 – Sloboda kretanja robe („Sl. list CG”, broj 18/24).
- Vlada je 15. II 2024. donijela Odluku o obrazovanju pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 2 – Sloboda kretanja radnika („Sl. list CG”, broj 18/24).
- Vlada je 15. II 2024. donijela Odluku o obrazovanju pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 10 – Informatičko društvo i mediji („Sl. list CG”, broj 18/24).
- Vlada je 15. II 2024. donijela Odluku o obrazovanju pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 12 – Bezbjednost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor („Sl. list CG”, broj 18/24).
- Vlada je 15. II 2024. donijela Odluku o obrazovanju pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 19 – Socijalna politika i zapošljavanje („Sl. list CG”, broj 18/24).
- Vlada je 15. II 2024. donijela Odluku o obrazovanju pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 27 – Životna sredina i klimatske promjene („Sl. list CG”, broj 18/24).
- Vlada je 15. II 2024. donijela Odluku o obrazovanju Pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora Crne Gore sa Evropskom unijom u oblasti pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 30 – Vanjski odnosi („Sl. list CG”, broj 18/24).

Crna Gora
Ministarstvo evropskih poslova

Adresa: Ivana Crnojevića 167
81 000 Podgorica, Crna Gora
Tel: +382 20 481 301
www.gov.me/mep

- Vlada je 15. II 2024. godine donijela Odluku o obrazovanju Pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora Crne Gore sa Evropskom unijom u oblasti pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 31 – Vanjska, bezbjednosna i odbrambena politika („Sl. list CG”, broj 18/24).

U prvom kvartalu 2024. je usvojen Izvještaj o realizaciji obaveza iz Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2023-2024, za 2023. godinu. U Izvještaju je dat presjek stanja u realizaciji obaveza koje su predviđene Programom, koji se odnosi na realizaciju obaveza u 2023. godini po poglavljima i resorima.

Vlada je 11. IV 2024. usvojila Program pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2024-2027 (PPCG). PPCG je krovni strateški dokument procesa evropske integracije Crne Gore koji definiše obim i dinamiku reformi koje su potrebne za usklađivanje Crne Gore sa pravnom tekovinom Evropske unije u narednom četvorogodišnjem periodu, kao i ispunjenju preporuka iz Izvještaja Evropske komisije o Crnoj Gori.

Ministarstvo evropskih poslova je pripremiilo I i II prilog Izvještaju Evropske komisije o Crnoj Gori za 2024.

Vlada je 25. IV 2024. usvojila Prvi prilog Izvještaju Evropske komisije o Crnoj Gori 2024. koji se odnosi na period od 15. VI 2023. do 1. IV 2024. i dostavila ga Evropskoj komisiji 25. IV 2024.

Vlada je 5. IX 2024. usvojila Drugi prilog Izvještaju Evropske komisije o Crnoj Gori 2024, koji se odnosi na period 1. IV – 1. IX 2024. i dostavila ga Evropskoj komisiji 9. IX 2024.

U okviru redovnih aktivnosti koordinacije procesa i saradnje sa Skupštinom, Ministarstvo evropskih poslova priprema kvartalne i polugodišnje izvještaje o ukupnim aktivnostima u okviru procesa evropske integracije.

Tako je Vlada 7. III 2024. usvojila četrdeseti kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju za period oktobar – decembar 2023. godine; 1. VIII 24. četrdeset i prvi kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju za period januar – mart 2024. godine; 1. VIII 2024. četrdeset i drugi kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju za period april – jun 2024. godine; 12. XII 2024. četrdeset i treći kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju za period jul – septembar 2024. godine.

Nadalje, Vlada je 18. VII 2024. usvojila dvadeseti polugodišnji izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju za period jul – decembar 2023. godine i 1. VIII 2024. dvadeset i prvi polugodišnji izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju za period januar – jun 2024. godine.

U kontekstu kontinuiranog i redovnog dijaloga sa Evropskom unijom, XIII sastanak Odbora za stabilizaciju i pridruživanje održan je u Podgorici 21. II 2024. Sastankom je, s crnogorske strane, ko-predsjedavao glavni pregovarač Crne Gore s Evropskom unijom Predrag Zenović, a u ime Evropske komisije, tadašnji šef Jedinice D2 za Crnu Goru i Srbiju u Generalnom direktoratu za susjedstvo i pregovore o proširenju Majkl Miler. Na sastanku su razmotreni rezultati aktivnosti s prethodno održanih zajedničkih sektorskih pododбора, na kojima je detaljno razmatrano stanje i napredak ostvaren u usklađivanju s pravnom tekovinom EU, kao i operativni zaključci, koji se odnose na napredak koji je Crna Gora ostvarila na planu institucionalnih, zakonodavnih, političkih i ekonomskih reformi, uz projekciju planiranih aktivnosti.

Praksa održavanja godišnjih linijskih pododbora je nastavljena, pa su do kraja 2024. godine redovno održani planirani sastanci.

Trinaesti sastanak **Pododbora za pravdu, slobodu i bezbjednost** je održan 13. i 14. III 2024. u Podgorici. Na Pododboru su razmatrani rezultati i pitanja od značaja za napredak Crne Gore na putu ka EU u poglavljima: 23 - Pravosuđe i temeljna prava i 24 – Pravda, sloboda i bezbjednost.

Sedamnaesti sastanak **Pododbora za trgovinu, industriju, carine i poreze** između Crne Gore i Evropske komisije održan, u hibridnom formatu, 11. VI 2024. u Podgorici. U okviru Pododbora je bilo riječi o poglavljima 1 - Sloboda kretanja robe, 16 - Porezi, 20 - Preduzetništvo i industrijska politika, 29 - Carinska unija i 30 - Vanjski odnosi.

Četrnaesti sastanak **Pododbor za inovacije, ljudske resurse, informatičko društvo i socijalnu politiku** između Crne Gore i Evropske komisije održan je 12. VI 2024. u Podgorici. U okviru Pododbora bilo je riječi o napretku u poglavljima: 2 - Sloboda kretanja radnika, 10 – Informatičko društvo i mediji, 19 - Socijalna politika i zapošljavanje, 25 – Nauka i istraživanje i 26 – Obrazovanje i kultura.

Sedamnaesti sastanak **Pododbora za saobraćaj, energetiku, životnu sredinu, klimatske promjene i regionalnu politiku** između Crne Gore i Evropske komisije održan je 18 – 19. VI 2024. u Briselu. Tokom sastanaka razmatran je napredak u pregovaračkim poglavljima 14 - Saobraćajna politika, 15 - Energetika, 21 - Trans-evropske mreže, 22 - Regionalna politika i 27 - Životna sredina i klimatske promjene.

Petnaesti sastanak **Pododbora za unutrašnje tržište i konkurenciju** između Crne Gore i Evropske komisije održan je 20. VI 2024. u Briselu, kada je razmatran napredak u pregovaračkim poglavljima 3 - Pravo osnivanja i sloboda pružanja usluga, 4 - Sloboda kretanja kapitala, 5 - Javne nabavke, 6 - Privredno pravo, 7 - Pravo intelektualne svojine, 8 - Konkurencija, 9 - Finansijske usluge i 28 - Zaštita potrošača i zdravlja.

Sedamnaesti sastanak **Pododbora za poljoprivredu i ribarstvo** (uključujući i bezbjednost hrane) je održan 15. X 2024. u Podgorici (u hibridnom formatu), gdje su razmatrani napredak i aktivnosti u oblastima koje se odnose na poglavlje 11 – Poljoprivreda i ruralni razvoj, 12 – Bezbjednost hrane, veterina i fitosanitarna politika i 13 – Ribarstvo.

Sedamnaesti sastanak **Pododbora za ekonomska i finansijska pitanja i statistiku** održan je 19. XI 2024. u Briselu. Na sastanku je razmotren ostvareni napredak u oblastima koje obuhvataju poglavlja 17 – Ekonomska i monetarna unija, 18 – Statistika, 32 – Finansijski nadzor i 33 – Finansijske i budžetske odredbe, kao i u oblasti ekonomskih kriterijuma.

TAIEX podrška je organizovana u domenu sljedećih pregovaračkih poglavlja: 1, 2, 4, 7, 9, 10, 11, 12, 14, 16, 18, 23, 24, 27, 28, 29 i 32.

Tokom izvještajnog perioda, Ministarstvo je nastavilo i sa aktivnom ulogom u realizaciji projekta „Znanjem za reforme na Zapadnom Balkanu“, koji finansira Vlada Kraljevine Norveške, a sprovodi Kancelarija UN-a za projektne usluge (**UNOPS**) sa sjedištem u Beču. MEP je kontakt tačka za implementaciju projekta na nivou administracije i u kontinutetu pruža doprinos u dijelu obezbjeđenja potrebne ekspertske podrške po pojedinačnim poglavljima pravne tekovine, a sve u cilju ubrzanja dinamike reformskih aktivnosti u procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, sa fokusom na ispunjenje završnih mjerila. Podrška je

primarno usmjerena na usklađivanje nacionalnog zakonodavstva s pravnom tekovinom EU, kao i jačanje kapaciteta resora putem edukacija (treninzi, okrugli stolovi, radionice).

Takođe, tokom izvještanog perioda, Ministarstvo evropskih poslova je aktivno sudjelovalo i u realizaciji regionalnog projekta na temu evropske integracije, koji sprovodi **GIZ**. S tim u vezi, u prethodnoj godini su službenici Ministarstva evropskih poslova, kao i drugih institucija učestvovali na brojnim seminarima, radionicama i obukama, koje su imale za cilj razmjenu znanja i praksi, kao i širenje mreže kontakata u cilju dalje saradnje. Pored toga, ministarstvo je dalo doprinos i u kada je u pitanju mapiranje učešća resora i institucija u raznim EU tijelima/programima/inicijativama po svim poglavljima pravne tekovine, a inputi su dostavljeni ekspertima koji su angažovani na projektu, kako bi iste iskoristili za izradu regionalne studije na temu mjera ubrzane integracije. Pored toga, kontakt tačke iz ministarstva redovno sudjeluju u svim aktivnostima koje su predviđene godišnjim planom na nivou EU mreže u okviru projekta.

U skladu sa Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave („Sl. list CG“, br. 98/23, 102/23, 113/23, 71/24, 72/24, 90/24, 93/24, 104/24 i 117/24) Ministarstvo je nadležno, između ostalog, za koordinaciju usklađivanja nacionalnog zakonodavstva s pravnom tekovinom Evropske unije. Aktivnosti MEP-a bile su zasnovane na obavezama u normativnom dijelu utvrđenim Programom rada Vlade Crne Gore za 2024. godinu, Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2024-2027 koji se odnose na 2024. godinu, kao i programima rada ministarstava.

Ministarstvo je u 2024. dalo mišljenja na **166** predloga propisa koje su uputila resorna ministarstva, odnosno na **111** predloga zakona i **55** predloga podzakonskih akata.

U I kvartalu 2024. dato je mišljenje na ukupno **25** predloga propisa, odnosno **19** predloga zakona i **6** predlog podzakonskog akta.

U II kvartalu 2024. dato je mišljenje na ukupno **44** predloga propisa, odnosno **29** predloga zakona i **15** predloga podzakonskih akata.

U III kvartalu 2024. dato je mišljenje na ukupno **26** predloga propisa, odnosno **18** predloga zakona i **8** predloga podzakonskih akata.

U IV kvartalu 2024. dato je mišljenje na ukupno **71** predloga propisa, odnosno **45** predloga zakona i **26** predloga podzakonskih akata.

Od ukupnog broja datih mišljenja na predloge propisa u predmetnom periodu, **80** predloga propisa se usklađivalo s pravnom tekovinom EU, od čega je **48** predloga zakona i **32** predloga podzakonskih akata.

Pored navedenog, Ministarstvo dostavlja predloge zakona Evropskoj komisiji na davanje sugestija i komentara, posredstvom Misije Crne Gore pri EU. S obzirom da se uz predlog zakona Evropskoj komisiji dostavlja i tabela usklađenosti, Ministarstvo vrši provjeru tačnosti navoda u tabeli usklađenosti i daje sugestije prije upućivanja Komisiji.

Nakon okončanja komunikacije s Evropskom komisijom, Ministarstvo vrši ponovnu provjeru tabele usklađenosti i daje mišljenje u cilju utvrđivanja konačnog predloga zakona na sjednici Vlade.

U izvještajnom periodu Ministarstvo evropskih poslova je uputilo Evropskoj komisiji **33** predloga zakona, od kojih je **8** predloga zakona u proceduri usaglašavanja komentara između obrađivača propisa i

Evropske komisije, 4 predloga zakona su upućeni Komisiji na koje još uvijek nijesu dobijene sugestije, dok je za 21 predloga zakona završena komunikacija s Komisijom.

U pogledu pripreme crnogorske verzije zakonodavstva Evropske unije, Ministarstvo evropskih poslova u kontinuitetu sprovodi prevođenje, redakturu i terminološku analizu pravne tekovine EU u skladu sa ciljevima procesa usklađivanja nacionalnog zakonodavstva definisanim Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji. Prevodi se izrađuju uz korišćenje alata za računarski potpomognuto prevođenje, te je proizvod ovog procesa dvojezični korpus pravnih akata koji se dobija iz centralizovane serverske memorije čije komponente su ove godine unaprijeđene. Podsjećamo, danom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, prevodi pravne tekovine bivaju objavljeni u „Službenom listu Evropske unije“ i time stupaju na snagu. Način pripreme crnogorske verzije evropskih akata usklađen je s metodologijom Evropske komisije (DG Translation) za prevođenje tzv. "tekstova visokog rizika", tj. zakonodavnih akata. MEP je jedina institucija u Crnoj Gori koja na ovaj način organizuje prevođenje vodeći se principima održivosti, racionalizacije i uštede javnih resursa, kao i maksimalnog oslanjanja na informatičke alate. U 2024. godini prevedeno je circa 4.000 strana pravne tekovine. Ukupno je prevedeno oko 56.000 strana pravne tekovine Evropske unije, pri čemu je 20% strana stavljeno van snage.

Imajući u vidu ubranu dinamiku pregovaračkog procesa i definisane rokove za pristupanje, značajan segment aktivnosti MEP-a bio je orijentisan na edukaciju stručnog kadra. Priprema crnogorske verzije pravne tekovine EU podrazumijeva osposobljavanje velikog broja profesionalaca, prije svega prevodilaca i pravnika, koji će tokom pregovora i nakon pristupanja biti neophodni za rad u institucijama. Stoga Ministarstvo je organizovalo niz obuka za službenike resornih institucija vezanih za proces pravne harmonizacije i savladavanja pojmovnih aspekata pravne tekovine (terminologije). Takođe, dosadašnje iskustvo u prevođenju zakonodavstva Unije pokazuje da je neophodno što prije povećati prevodilačke kapacitete Crne Gore, prije svega za engleski jezik, imajući u vidu kriterijume angažovanja koje svaki prevodilac mora da ispuni, prvo da bi radio na prevođenju pravne tekovine EU a kasnije da bi radio za evropske institucije. Stoga, Ministarstvo je uspostavilo saradnju sa dva filološka fakulteta (Univerziteta Crne Gore i Univerziteta Donja Gorica) u oblastima pripreme crnogorske verzije pravne tekovine Evropske unije, prevođenja u domaćim i evropskim institucijama, standardizacije crnogorske stručne terminologije, edukacije studenata o prevođenju evropskih dokumenata i korišćenju alata za računarski potpomognuto prevođenje.

Tokom 2024. godine sprovedene su aktivnosti na unapređenju i redovnom ažuriranju terminološke baze Monterm. Usklađivanje propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije podrazumijeva uvođenje i definisanje evropskog sistema pravnih koncepata kojima se pridružuju određeni termini na službenom jeziku države kandidata. Sva pravna i stručna terminologija koja proizilazi iz pravne tekovine Evropske unije mora se dosljedno koristiti u prevodima akata, što se postiže korišćenjem jedinstvene terminološke baze koju koriste i čijem popunjavanju doprinose svi učesnici u pripremi crnogorske verzije pravne tekovine EU (prevodioci, terminolozi, stručni i pravni redaktori, analizatori, lektori). Internetska terminološka Monterm (<https://eiprevod.gov.me/>) predstavlja zbirku pravnih i stručnih termina evropskih i crnogorskih propisa koju održavaju terminolozi Direkcije za pripremu crnogorske verzije pravne tekovine EU, i ona se redovno ažurira na sedmičnom nivou. Monterm je na dan 31. decembra 2024. godine sadržao oko 11.000 terminoloških upisa. Terminološka baza Monterm je javno dobro koje služi kompletnoj stručnoj i laičkoj zajednici. Ona je prvenstveno namijenjena prevodiocima i pravnicima koji učestvuju u procesu usklađivanja domaćih propisa i rada na crnogorskoj verziji pravne tekovine EU. Takođe,

namijenjena je svim institucijama i ostalim učesnicima u procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji. Monterm je ujedno i jedina javno dostupna englesko-crnogorska stručna terminološka baza.

Ključni izazovi identifikovani u protekloj godini su sljedeći: nepostojanje IT podrške i održavanja već uspostavljenih informacionih sistema; nefunkcionisanje Portala za EI, te nepostojanje alternativnog sistema za upravljanje dokumentima i radnim procesima; nepostojanje minimuma potrebnih kadrovskih kapaciteta za realizaciju zadatka pripreme nacionalne verzije pravne tekovine EU u zadatim rokovima; nepostojanje saradnje s relevantnim resornim institucijama i SZZ-om u procesu stručne i pravne redakture.

4.2. DIREKTORAT ZA KOORDINACIJU FINANSIJSKE PODRŠKE EU

Aktivnosti u okviru nacionalnih (godišnjih) IPA programa

Uz kontinuiranu potrebu za finansiranjem reformi u procesu pristupanja EU, tokom 2024. godine nastavljeno je ugovaranje i realizacija projekata iz perspektive 2014–2020 (IPA II), kao i programiranje i sprovođenje projekata u okviru finansijske perspektive 2021–2027 (IPA III).

U cilju analize efikasnosti, kvaliteta, koherentnosti i usklađenosti sprovođenja svih projekata i aktivnosti u definisanim oblastima politika, kao i u cilju targetiranja budućih obaveza i aktivnosti u okviru IPA II i IPA III perspektive, 26. i 27. juna 2024. godine održan je sastanak Sektorskog nadglednog odbora, u vidu dvodnevni sastanaka grupisanih po IPA sektorima. Takođe, umjesto održavanja drugog polugodišnjeg sastanka, u dogovoru sa Delegacijom EU i uskladu sa relevantnim Priručnikom o procedurama, sprovedena je pisana procedura, nakon čega je finalna verzija izvještaja dostavljena Delegaciji EU 30. decembra 2024. godine. Takođe, u cilju nadgledanja cjelokupne efikasnosti, efektivnosti i usklađenosti sprovođenja EU podrške u Crnoj Gori, 25. novembra 2024. godine održan je Nadgledni IPA odbor.

Kada je u pitanju pravni osnov za sprovođenje IPA II i IPA III programa, tokom 2024. godine potpisani su sljedeći finansijski sporazumi, kako slijedi:

- Finansijski sporazum za period 2021-2027 između Vlade Crne Gore i Evropske komisije o podršci za poljoprivredu i ruralni razvoj u okviru Instrumenta pretpristupne podrške IPA III (IPARD III), 24. januara 2024. godine;
- Finansijski sporazum između Vlade Crne Gore i Evropske komisije za proširenje trans-evropske saobraćajne mreže u Crnoj Gori, Ruta 4, dionica Mateševo-Andrijevića u okviru Višegodišnjeg akcionog plana za period 2024-2027, 2. decembra 2024. godine;
- Finansijski sporazum između Vlade Crne Gore i Evropske komisije o Godišnjem akcionom programu za Crnu Goru za 2024. godinu, 13. decembra 2024. godine;
- Finansijski sporazum između Vlade Crne Gore i Evropske komisije za proširenje trans-evropske saobraćajne mreže u Crnoj Gori, Ruta 4, dionica Mateševo-Andrijevića u okviru Višegodišnjeg akcionog plana za period 2024-2027, 2. decembra 2024. godine;

Crna Gora
Ministarstvo evropskih poslova

Adresa: Ivana Crnojevića 167
81 000 Podgorica, Crna Gora
Tel: +382 20 481 301
www.gov.me/mep

- Dopuna Finansijskog sporazuma između Vlade Crne Gore i Evropske komisije o Godišnjem akcionom programu za Crnu Goru za 2022. godinu, 19. decembra 2024. godine;
- Dopuna Finansijskog sporazuma između Vlade Crne Gore i Evropske komisije o Godišnjem akcionom programu za Crnu Goru za 2021. godinu, 26. decembra 2024. godine.

U dijelu programiranja IPA-e III, tokom 2024. godine, finalizovani su višegodišnji operativni programi za period 2024-2027, za oblasti 1) Životna sredina i 2) Zapošljavanje i socijalne politike i oba programa su usvojena odlukom 5. avgusta 2024. godine. Ujedno je i započeto programiranje programa IPA 2025-2027, u okviru koga su prvi nacrti akcija dostavljeni Delegaciji EU na komentare u novembru 2024. godine.

Tabela 1: Sumarni podaci o opredijeljenim, ugovorenim i isplaćenim EU sredstvima kroz nacionalne IPA II i IPA III programe, koji se sprovode indirektno:

Akcioni program/ Finansijski sporazum	Ugovaračko tijelo/ Posredničko tijelo za finansijsko upravljanje	Datum potpisivanja Finansijskog sporazuma	Rok ugovaranja	Ukupna alokacija (EU+nacionalno kofinansiranje)	Ugovoreno	Isplaćeno
				(u eurima)	u % od ukupne alokacije	u % od ukupne alokacije
					Decembar 2024	Decembar 2024
IPA II 2014	CFCU	12/10/2015	12/10/2018	18,435,086.18	98.36%	95.38%
IPA II 2014	Uprava kapitalnih projekata (UKP)			5,542,192.56	100.00%	100.00%
IPA II 2014	Programi Unije			1,584,129.52	100.00%	100.00%
IPA II 2015	Programi Unije	9/22/2016	9/22/2019	3,272,160.68	94.71%	94.71%
	DBP Integrisano upravljanje granicom (IUG)			20,000,000.00	100.00%	99.34%
SOPEES 2015 - 2017	CFCU	7/11/2018	12/31/2022	17,094,215.01	96.51%	91.00%
SOPEES 2015 - 2017	UKP			905,785.00	88.02%	66.81%
IPA II 2016	CFCU	12/22/2017	12/22/2020	5,280,248.00	90.94%	68.88%
IPA II 2016	UKP			10,450,068.43	96.51%	95.26%
IPA II 2017	CFCU	12/17/2018	12/17/2021	2,898,000.00	97.69%	88.08%
IPA II 2017	UKP			12,111,494.00	92.68%	77.58%
IPA II 2017	Programi Unije			1,914,705.00	91.85%	91.85%
IPA II 2017	DBP Reforma javne uprave (RJU)			15,000,000.00	100.00%	56.15%
IPA II 2018	CFCU	12/2/2019	12/2/2022	2,060,000.00	96.14%	81.44%

IPA II 2018	UKP			28,518,893.00	117.41%	86.73%
IPA II 2018	Programi Unije			4,131,132.00	95.59%	95.59%
IPA II 2020	CFCU	8/28/2020	8/28/2023	9,238,234.94	96.95%	74.09%
IPA II 2020	Programi Unije			2,000,000.00	44.81%	44.81%
IPA II 2016/2017/2020	DBP Kovid-19			40,000,000.00	100.00%	100.00%
CFCU				55,005,784.13	96.10%	83.14%
UKP				57,528,432.99	98.92%	85.28%
Programi Unije				12,902,127.20	85.39%	85.39%
Direktna budžetska podrška (DBP)				75,000,000.00	100.00%	85.16%
UKUPNO IPA II				200,436,344.32	94.64%	84.62%
IPA III 2021	CFCU	12/15/2022	12/15/2025	2,800,000.00	15.35%	3.07%
IPA III 2021	UKP			7,982,353.00	18.04%	6.46%
IPA III 2022	DBP RJU	6/6/2023	6/6/2026	10,500,000.00	100.00%	33.33%
	DBP IUG			12,000,000.00	100.00%	33.33%
IPA III 2023	SBS	2/27/2023	2/27/2026	30,000,000.00	100.00%	90.00%
IPA III 2024	CFCU	12/13/2024	12/13/2027	7,680,000.00	0.00%	0.00%
IPA III 2024	UKP			6,875,000.00	0.00%	0.00%
CFCU				10,480,000.00	7.67%	1.53%
UKP				14,857,353.00	9.02%	3.23%
Direktna budžetska podrška (DBP)				52,500,000.00	100.00%	52.22%
UKUPNO IPA III				77,837,353.00	47.63%	23.74%
UKUPNO CFCU (IPA II + IPA III)				65,485,784.13		
UKUPNO UKP (IPA II + IPA III)				72,385,785.99		
UKUPNO Programi Unije (IPA II)				12,902,127.20		
UKUPNO DBP (IPA II + IPA III)				127,500,000.00		

Tabela 2: Sumarni podaci o opredijeljenim, ugovorenim i isplaćenim EU sredstvima kroz nacionalne IPA II i IPA III programe, koji se sprovode direktno:

Akcioni program/ Finansijski sporazum	Datum potpisivanja Finansijskog sporazuma	Rok ugovaranja	Ukupna alokacija (EU+nacionalno kofinansiranje)	Isplaćeno	
				u %	u %
			(u eurima)	do decembra 2024	do decembra 2024
IPA II 2014	12/10/2015	12/10/2018	21,288,220.00	20,741,971.17	20,741,971.17

IPA II 2015			25,135,235.00	24,914,099.21	24,827,469.87
IPA II 2016	12/22/2017	12/22/2020	22,948,900.00	18,362,951.43	18,277,116.27
IPA II 2017	12/17/2018	12/17/2021	28,511,103.00	26,720,074.95	25,447,136.09
IPA II 2018	12/2/2019	12/2/2022	36,186,977.00	36,020,424.45	31,448,789.08
IPA II 2020	8/28/2020	8/28/2023	17,565,975.00	17,339,535.00	15,957,619.65
UKUPNO IPA II			151,636,410.00	144,099,056.21	136,700,102.13
IPA III 2021	12/15/2022	12/15/2025	37,517,000.00	28,341,745.95	11,587,474.92
IPA III 2022	6/6/2023	6/6/2026	40,320,000.00	34,977,273.70	12,179,324.97
IPA III 2023	2/27/2023	2/27/2026	30,000,000.00	30,000,000.00	27,000,000.00
IPA III 2024	12/13/2024	12/13/2027	26,600,000.00	-	-
IPA III 2024-2027 (autoput BB)			100,000,000.00	-	-
IPA III 2024-2027 (Prozor 3)			38,787,500.00	-	-
IPA III 2024-2027 (Prozor 4)			26,900,000.00	-	-
UKUPNO IPA III			300,124,500.00	93,319,019.65	50,766,799.89
UKUPNO IPA II I IPA III			446,053,910.00	237,418,075.86	187,466,902.02

Kada je IPARD II u pitanju, nastavljen je rad na sprovođenju ugovora potpisanih kroz prethodne objavljene javne pozive, s obzirom na to da je rok za korišćenje dostupnih IPARD II sredstava isticao krajem 2024. godine. U dijelu IPARD-a III u, nastavljeno je sa raspisivanjem javnih poziva za mjere 1, 3 i 7 IPARD III programa, i započeta akreditacija Mjere 4 - Agro-ekološke-klimatske i mjere organske proizvodnje.

Aktivnosti u okviru regionalnih IPA programa

U dijelu podrške regionalnim projektima, tokom izvještajnog perioda, nastavljeno je s redovnim aktivnostima u dijelu programiranja i sprovođenja programa Višekorisničke IPA-e, kao i Zapadnobalkanskog investicionog okvira. S tim u vezi, tokom 2024. godine nastavljeno je ili započeto sprovođenje deset nacionalnih projekata tehničke podrške pripremi projektne dokumentacije koji se

finansiraju sredstvima za koje je EU opredijelila oko 16,25 miliona eura. Nastavljeno je sprovođenje osam investicionih grantova za koje je doprinos EU 298,75 milion eura. Dodatno, završena su dva poziva za dostavljanje projekata Zapadnobalkanskog investicionog okvira, na kojima je odobreno dodatnih 74,5 miliona eura za nove infrastrukturne projekte.

Tabela 3: Sumarni podaci po programima za Zapadnobalkanski investicioni okvir:

Zapadnobalkanski investicioni okvir		
	Broj odobrenih projekata	Iznos odobrenih sredstava
Tehnička podrška	53	68,582.453 eura
Investicioni grantovi	17	343,778.330 eura
UKUPNO	70	412.360.783 eura

Kroz Reformsku agendu Crne Gore 2024-2027 za Instrument EU za reforme i rast za Crnu Goru je alocirano 383,5 miliona eura, od čega 110 miliona eura čine bespovratna sredstva, a 273,5 miliona eura povoljni krediti. Od ukupnog iznosa podrške planirano je da 178,5 miliona eura bude dodijeljeno u vidu budžetske podrške, dok će preostalih 205 miliona eura biti dodijeljeno za finansiranje infrastrukturnih projekata i implementirana kroz mehanizam Zapadnobalkanskog investicionog okvira (ZIO). Usaglašena finalna verzija Reformske agende usvojena je na sjednici Vlade 26. septembra 2024. godine, a dostavljena Evropskoj komisiji 3. oktobra 2024. godine.

Tokom 2024. godine, Crna Gora je nastavila sa redovnim aktivnostima u okviru Višekorisničke IPA-e, uključujući sprovođenje postojećih programa i programiranje novih inicijativa. Evropska komisija je koordinirala pripremu nacrta akcija za Višekorisničku IPA-u za 2024. godinu, dok je Crna Gora dostavila svoje komentare na predložene projekte i prioritete. Takođe, u Podgorici je 7 - 8. marta 2024. godine, u organizaciji Evropske komisije – Generalnog direktorata za susjedstvo i pregovore o proširenju (DG NEAR), održan redovni Koordinacioni sastanak za programiranje Instrumenta pretprijetne podrške (IPA).

Tokom 2024. godine nastavljeno je ili započeto sprovođenje deset nacionalnih projekata tehničke podrške pripremi projektne dokumentacije koji se finansiraju sredstvima Zapadnobalkanskog investicionog okvira (ZIO), kao i sprovođenje osam investicionih grantova. Dodatno, završena su dva poziva za dostavljanje projekata ZIO, na kojima je odobreno dodatnih skoro 73.5 miliona eura za nove infrastrukturne projekte.

Na sastanku Operativnog odbora Zapadnobalkanskog investicionog okvira koji je održan 2. jula 2024. godine, Crnoj Gori je odobreno 5 projekata kroz 10. poziv za sufinansiranje investicija za sprovođenje infrastrukturnih projekata iz oblasti zaštite životne sredine ukupne vrijednosti **73,5 miliona eura** i to:

1. Unapređenje sistema za prikupljanje otpadnih voda u opštinama Nikšić i Pljevlja, Crna Gori, s predloženim iznosom granta EU od 17,8 miliona eura;
2. Unapređenje sistema vodosnabdijevanja u Prijestonici Cetinje, Crna Gora s predloženim iznosom granta EU od 12,6 miliona eura;
3. Infrastruktura vodosnabdijevanja i prikupljanja otpadnih voda na Jadranskoj obali – Bokokotorski zaliv s predloženim iznosom granta EU od 3,89 miliona eura;

4. Vodovod i tretman otpadnih voda na crnogorskom primorju, faza V, komponenta 2 – Opština Tivat s predloženim iznosom granta EU od 9,5 miliona eura;
5. Vodosnabdijevanje i sanitacija u Ulcinju – Faza 1 - Komponenta 2: Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda (PPOV) i prateće infrastrukture) s predloženim iznosom granta EU od 30,6 miliona eura

Kancelariji nacionalnog IPA koordinatora je 25. oktobra 2024. godine upućeno obraćanje od strane Sekretarijat ZIO o potrebi dostavljanja povratne informacije da li će Crna Gora ostati pri namjeri da projekte iz oblasti energetike predloži za usvajanje Strateškom i operativnom odboru ZIO koji će biti održan u aprilu 2025. godine. S tim u vezi, Ministarstvo evropskih poslova je informisalo da su sljedeći projekti iz sektora energetike i dalje prioritetni za finansiranje:

1. Izgradnja DV 110 kV Herceg Novi – Vilusi, rekonstrukcija 110/35 kV TS Vilusi i proširenje 110/35 kV TS Herceg Novi, Crna Gora. Ukupna vrijednost projekta iznosi **18,2 miliona eura**, dok se kroz investicioni grant traže bespovratna sredstva u iznosu od **3,1 miliona eura**. Vodeća međunarodna finansijska institucija je Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD).
2. Uvođenje SCADA u distributivni sistem operatora u Crnoj Gori. Ukupna vrijednost projekta iznosi **26,3 miliona eura**, dok se kroz investicioni grant traže bespovratna sredstva u iznosu od **5,1 miliona eura**. Vodeća međunarodna finansijska institucija je Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)
3. Izgradnja TS 400/110 kV Brezna – II faza, Crna Gora. Ukupna vrijednost projekta iznosi **31,3 miliona eura**, dok se kroz investicioni grant traže bespovratna sredstva u iznosu od **6,4 miliona eura**. Vodeća međunarodna finansijska institucija je Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD).

4.3. DIREKTORAT ZA EVROPSKU TERITORIJALNU SARADNJU

Programi evropske teritorijalne saradnje

U okviru Programa prekogranične saradnje Crna Gora – Albanija 2014-2020, tokom izvještajnog perioda u realizaciji je bilo 6 projekata podržanih kroz Treći poziv. U periodu od 11. jula do 13. decembra 2024. godine sproveden je drugi ciklus monitoring posjeta projektima koji su ugovoreni u okviru Trećeg poziva koje su imale za cilj nadgledanje implementacije projekata, kao i podršku korisnicima. Pored toga, ukupno 4 projekata, ukupne vrijednosti oko 1,8 miliona eura ugovoreni su u okviru Četvrtog poziva za podnošenje predloga projekata u periodu novembar-decembar 2024. godine.

U cilju promocije projekata finansiranih u okviru IPA II, kao i predstavljanja IPA III Programa, završna konferencija IPA II Programa je organizovana u Podgorici 2. aprila 2024. godine.

Pored toga, u cilju promocije programa, projekata i njihovih rezultata, pripremljeno je i distribuirano 3 izdanja biltena pod nazivom „Unapređivanje saradnje“, 9 infografika kao i jedna publikacija koja sadrži kratke informacije o svim ugovorenim/sprovedenim projektima u okviru IPA II Programa.

Tokom izvještajnog perioda pripremljeni su i odobreni sljedeći dokumenti: Godišnji izvještaj o implementaciji programa za 2023. godinu, Godišnji plan rada i Godišnji plan komunikacije i vidljivosti za

2024. godinu. Godišnji izvještaj o implementaciji programa za 2023. godinu je, nakon odobrenja Zajedničkog odbora za nadgledanje, poslat Evropskoj komisiji.

Trilateralni sastanak između Upravljačkih struktura Programa Crna Gora – Albanija i Crna Gora - Kosovo održan je 26. januara 2024. godine u Tirani, kao i bilateralni sastanci Upravljačkih struktura ova dva programa u Tirani 26. januara 2024. godine, i u Budvi 25. septembra 2024. godine.

Takođe, prvi sastanak Upravnog odbora projekta u okviru IPA III Programa je održan 26. juna 2024. godine u Podgorici, tokom kojeg je, između ostalog, odobren Finalni izvještaj Ugovora tehničke podrške br. 428-797. Finalni izvještaj je poslat na odobrenje Delegaciji EU u Crnoj Gori 3. jula 2024. godine koja je, nakon odobrenja izvještaja, izvršila finalnu uplatu za ovaj Ugovor 19. avgusta 2024. godine.

Nadalje, 16. septembra 2024. godine organizovan je i prvi sastanak Zajedničkog odbora za nadgledanje u okviru IPA III perspektive, tokom kojeg su usvojeni pravilnik i procedure Zajedničkog odbora za nadgledanje i donesena odluka o tematskim prioritetima, specifičnim ciljevima, finansijskim alokacijama i potencijalnim korisnicima u okviru Prvog poziva za podnošenje predloga projekata u okviru IPA III Programa. Pored toga, na ovom sastanku je dato pozitivno mišljenje na listu projekata koji su predloženi za finansiranje u okviru Četvrtog poziva u okviru IPA II Programa. Nakon sastanka Zajedničkog odbora za nadgledanje otpočela je priprema aplikacionog paketa za Prvi poziv za dostavljanje predloga projekata u okviru ovog programa.

Takođe, tokom 2024. godine pripremljen je i potpisan Bilateralni sporazum između Upravljačkih struktura Crne Gore i Albanije.

U okviru IPA III programa, kao dio aktivnosti prije objave Prvog poziva, a u cilju unapređivanja kapaciteta potencijalnih aplikanta za pripremu projektnih aplikacija, sprovedene su obuke na temu upravljanja projektnim ciklusom za predstavnike lokalnih uprava iz Programskog područja i to 20-22. novembra 2024. godine u Kolašinu za predstavnike opština iz Crne Gore 18-20. decembra 2024. godine u Skadru za predstavnike opština iz Albanije. Takođe, jedna obuka za temu upravljanja projektnim ciklusom za ostale potencijalne aplikante iz Crne Gore održana je u Ulcinju 27-29. novembra 2024. godine. Obuka na istu temu za ostale potencijalne aplikante iz Albanije biće održana u prvom kvartalu 2025.

Kada je riječ o Programu prekogranične saradnje Crna Gora – Kosovo, tokom izvještajnog perioda u realizaciji je bilo 11 projekta podržanih kroz Treći poziv IPA II finansijske perspektive. U periodu od 27. juna do 30. jula 2024. godine sproveden je drugi ciklus monitoring posjeta projektima koji su ugovoreni u okviru Trećeg poziva koje su imale za cilj nadgledanje implementacije projekata kao i podršku korisnicima. U cilju promocije projekata finansiranih u okviru IPA II i predstavljanja IPA III Programa, završna konferencija IPA II Programa je organizovana u Prištini 29. marta 2024. godine.

Tokom 2024. godine održana su 2 bilateralna sastanka između Upravljačkih struktura Programa i to: 18. marta u Prištini, i 1. novembra u Podgorici, kao i trilateralni sastanak između Upravljačkih struktura Programa Crna Gora – Albanija i Crna Gora - Kosovo 26. januara 2024. godine u Tirani.

Pored toga, u cilju promocije programa, projekata i njihovih rezultata, pripremljeno je i distribuirano 3 izdanja biltena pod nazivom „Unapređivanje saradnje“, 9 infografika, kao i jedna publikacija koja sadrži kratke informacije o svim ugovorenim/sprovedenim projektima u okviru IPA II Programa.

Tokom 2024. godine pripremljeni su sljedeći dokumenti: Godišnji izvještaj o implementaciji programa za 2023. godinu, Godišnji plan rada i Godišnji plan komunikacije i vidljivosti za 2024. godinu. Pomenuti dokumenti su odobreni od strane Zajedničkog odbora za nadgledanje Programa (ZON) kroz pisanu proceduru koja je sprovedena u periodu od 1. do 7. februara 2024. godine. Takođe, Finalni izvještaji o implementaciji alokacija za 2014. i 2015. godinu su pripremljeni i odobreni od strane Zajedničkog odbora za nadgledanje Programa (ZON) kroz pisanu proceduru koja je sprovedena u periodu 19-25. jun 2024. godine, odnosno 26. jun – 2. jul 2024 godine. Godišnji izvještaj o implementaciji programa za 2023. godinu, kao i Finalni izvještaji o implementaciji alokacija za 2014. i 2015. godinu su, nakon odobrenja ZON-a, poslali Evropskoj komisiji.

Takođe, prvi sastanak Upravnog odbora projekta u okviru IPA III Programa je održan 26. juna 2024. godine u Podgorici, tokom kojeg je između ostalog, odobren Finalni izvještaj Ugovora tehničke podrške br. 428-797. Finalni izvještaj je poslat na odobrenje Delegaciji EU u Crnoj Gori 3. jula 2024. godine koja je, nakon odobrenja izvještaja, izvršila finalnu uplatu za ovaj Ugovor 19. avgusta 2024. godine.

U okviru IPA III programa, u sklopu aktivnosti prije objave Prvog poziva a u cilju unapređivanja kapaciteta potencijalnih aplikanata za pripremu projektnih aplikacija, sprovedene su obuke na temu upravljanja projektnim ciklusom za opštine iz Programskog područja i to 12-14. juna 2024. godine u Baru za predstavnike opština i lokalnih vlasti iz Crne Gore i 3-5. jula 2024. godine u Peći za predstavnike opština i lokalnih vlasti sa Kosova. Takođe, obuke na temu upravljanja projektnim ciklusom održane su i za ostale potencijalne aplikante iz Crne Gore 19-21. juna 2024. godine u Beranama, kao i za ostale potencijalne aplikante sa Kosova 10-12. jula 2024. godine u Istoku. Pored toga, 26. jula 2024. godine u Peći je organizovan Forum za uspostavljanje projektnih partnerstava. Nakon pripreme aplikacionog paketa od strane Upravljačkih struktura programa i njegovog odobrenja od strane Delegacije EU u Crnoj Gori, Prvi poziv za dostavljanja prijedloga projekata u okviru IPA III Programa prekogranične saradnje Crna Gora – Kosovo 2021- 2027 objavljen je 10. septembra 2024. godine. Poziv je bio otvoren za projektne prijedloge u oblasti zapošljavanja i u oblasti turizma. Ukupan budžet ovog poziva iznosio je 5,4 miliona eura, a Poziv je trajao do 25. oktobra 2024. godine.

U cilju promocije i informisanja potencijalnih aplikanata o pravilima Prvog poziva organizovana je svečana konferencija povodom objave poziva 23. septembra 2024. godine u Tuzima, kao i informativne sesije koje su se održale u Tuzima 23. septembra 2024. godine, u Beranama 1. oktobra 2024. godine, u Peći 2. oktobra 2024. godine i u Đakovici 4. oktobra 2024. godine.

Proces evaluacije Prvog poziva će započeti u januaru 2025. godine, dok je u toku proces selekcije nezavisnih procjenjivača projektnih prijedloga.

Tokom 2024. godine pripremljen je i potpisan Bilateralni sporazum između Upravljačkih struktura Crne Gore i Republike Kosovo.

Takođe, tokom 2024. godine pripremljene su i potpisane izmjene Finansijskog sporazuma.

Što se tiče Programa prekogranične saradnje Srbija – Crna Gora, tokom 2024. godine završeno je šest projekata iz Drugog poziva odobrenih u okviru IPA II finansijske perspektive, koji su doprinijeli jačanju socijalne inkluzije ranjivih grupa, te unapređenju kapaciteta za korišćenje turističkih potencijala u programom obuhvaćenoj oblasti, jedan projekat otkazan je od strane korisnika, dok će realizacija dva projekta, koja su trenutno pod suspenzijom, biti nastavljena u 2025. godini.

U okviru Trećeg poziva u fazi implementacije je bilo trinaest projekata ukupne vrijednosti 3,7 miliona eura, od čega su tri završila implementaciju do kraja 2024. godine.

Održana su dva sastanka Zajedničkog odbora za nadgledanje, prvi 9. februara kada je razmatran i usvojen Godišnji izvještaj o sprovođenju Programa za 2023. godinu, te drugi sastanak, održan 11. decembra 2024. godine, kada je usvojen Radni plan Zajedničkog tehničkog sekretarijata kao i Plan komunikacija i vidljivosti za 2025. godinu.

Ukupan finansijski doprinos Evropske unije Programu iznosi 8,4 miliona eura. U finansijskoj perspektivi 2021-2027 u okviru Programa će biti podržani projekti koji će doprinosti poboljšanju mogućnosti zapošljavanja i socijalnih prava kroz nova zapošljavanja, mobilnost radne snage i socijalnu i kulturnu inkluziju, kao i poboljšanje poslovnog okruženja i konkurentnosti kroz unapređenje turizma i kulturnog i prirodnog nasljeđa. Planirano je objavljivanje Prvog poziva za dostavljanje predloga projekata u okviru novog programa u prvoj polovini 2025. godine.

Vlada Crne Gore je usvojila 30. oktobra 2024. godine Izmjenu broj 1 Finansijskog sporazuma za IPA III Program prekogranične saradnje Srbija – Crna Gora, koja je stupila na snagu 8. novembra 2024. godine. Kada je u pitanju IPA II Program prekogranične saradnje Srbija – Crna Gora, Vlada Crne Gore je 12. decembra usvojila izmjenju Finansijskog sporazuma za 2015, 2016. i 2017. godinu – za alokaciju 2016., koja je stupila na snagu 24. decembra 2024. godine.

U okviru Programa prekogranične saradnje Bosna i Hercegovina – Crna Gora u okviru finansijske perspektive koja se veže za period 2021–2027, u izvještajnom periodu pripremljen je Godišnji izvještaj o implementaciji za 2023. godinu IPA II Programa prekogranične saradnje Bosna i Hercegovina-Crna Gora 2014-2020, koji je Zajednički odbor za nadgledanje usvojio kroz pismeno razmatranje Odlukom br. 3/24 od 13. februara 2024. i koji je blagovremeno dostavljen 15. februara 2024. godine. U izvještajnom periodu donešene su tri odluke ZON-a: Odluka br. 03 (odobrovanje godišnjeg izvještaja o implementaciji Zajedničkog tehničkog sekretarijata za 2023. godinu) u pisanoj proceduri zaključenoj 13. februara 2024. godine, Odluka br. 04 (Davanje savjetodavnog mišljenja o odabranim projektima IPA III Prvog poziva) na trećem sastanku JMC-a održanom 3. oktobra 2024. godine, i Odluka br. 05 (Odobrovanje Plana rada ZTS-a za 2025. godinu i Komunikacionog akcionog plana za 2025. godinu na onlajn sastanku ZON-a 12. decembra 2024. godine. Ukupno su organizovana dva sastanka ZON-a 2024. godine. Treći sastanak ZON-a je organizovan 3. oktobra 2024. godine u Podgorici i na sastanku je učestvovalo 19 članova. Četvrti sastanak ZON-a organizovan je u onlajn formatu 12. decembra 2024. godine i prisustvovalo je 16 članova. Obezbeđeno je prisustvo ZTS i Prekograničnih struktura na desetom Regionalnom konsultativnom forumu za prekograničnu saradnju održanom u Bečićima, 25-27. septembar 2024. godine u organizaciji CBIB+. U izvještajnom periodu održana su tri CBCS *Kick-off* i trilateralna sastanka. Početni sastanak je održan onlajn 17. aprila 2024. godine, a diskusija je bila fokusirana na zahtjeve ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava, vremenski okvir aktivnosti tehničke pomoći (ažuriranje Poziva, obuka za pisanje punih projektnih predloga i sastanak ZON-a), akcioni plan vidljivosti uključujući redizajn zvanične internetske stranice Programa i pitanje PDV-a - usvajanje Pravilnika o postupku oslobađanja od PDV-a u Crnoj Gori. Četvrti Trilateralni sastanak održan je 30. maja 2024. godine u Sarajevu. Sastanak je bio fokusiran na Prvi poziv, nove procedure za oslobađanje od PDV-a u Crnoj Gori, izazove i buduće aktivnosti, praćenje programa i izvještavanje. Peti trilateralni sastanak održan je 3. decembra 2024. godine, u onlajn formatu. Obuka za podnošenje projektni predloga održana je 11-12. juna 2024. godine u Sarajevu, kojoj su prisustvovala 23 učesnika. Održan je implementacioni sastanak za jedan projekat (17. decembar 2024. godine, u onlajn formatu).

Krajem 2024. godine potpisani su ugovori sa ukupno 5 projekata iz Prvog IPA III poziva, ukupne vrijednosti 2,44 miliona eura, od čega je podrška EU 2,06 miliona eura. Od ukupno 5 potpisanih projekata, dva projekta imaju vodeće partnere iz Crne Gore. Ukupno osam institucija iz Crne Gore učestvuje u realizaciji ovih 5 projekata, dok ukupan budžet za osam crnogorskih institucija iznosi 1,17 miliona eura ili oko 48% ukupnih budžetskih sredstava svih potpisanih projekata. Jedan od ovih projekata je otpočeo projektne aktivnosti u decembru 2024. godine, dok ostala 4 projekta počinju implementaciju početkom 2025. godine.

Kada je riječ o **Interreg IPA programu prekogranične saradnje za Italiju, Albaniju i Crnu Goru**, u okviru Prvog poziva su ugovorena 32 projekta, čija je ukupna vrijednost 30 miliona eura, od čega je za crnogorske organizacije i institucije opredijeljen iznos od 7,1 milion eura. Svi projekti su završeni do kraja 2023. godine. Takođe, završena je realizacija 8 tematskih projekata, ukupne vrijednosti 37,8 miliona eura, od čega crnogorskim partnerima pripada 9,6 miliona eura. Projekti su obuhvatali realizaciju zajedničkih aktivnosti u oblasti kulturne saradnje, upravljanja i reagovanja u vanrednim situacijama, zdravstvene zaštite, poljoprivrede i ribarstva, unapređenja turističke ponude, bolje povezanosti programskog područja i jačanja konkurentnosti malih i srednjih preduzeća. U okviru Drugog ciljanog poziva u kojem je odobreno 40 projekata, crnogorski partneri su učestvovali u 27 projekata (20 standardnih i 7 projekata manjeg obima) ukupnog iznosa 15,7 miliona eura, od čega je za crnogorske korisnike opredijeljeno 3,3 miliona eura. Sprovođenje projekata Drugog ciljanog poziva je takođe završeno tokom 2023. godine. U okviru ovog programa, ugovoren je i 21 projekat kapitalizacije rezultata prvog poziva čija je realizacija završena u oktobru 2023. godine, od kojih su crnogorske institucije i organizacije učestvovala u 18 projekata, a ukupna vrijednost opredijeljena za crnogorske partnere je bila oko 340.000 eura.

Tokom izvještajnog perioda, održana su dva sastanka Zajedničkog odbora za nadgledanje – 18. aprila u Bariju i 7. novembra u Kotoru. Zajednički odbor za nadgledanje je 6. decembra 2024. godine, putem pisane procedure, odobrio metodologiju za raspodjelu ušteta koje su nastale tokom sprovođenja Programa onim korisnicima koji su prijavili troškove veće od ugovorenog budžeta (*overbudgeting*), za aktivnosti koje su sproveli upotrebom sopstvenih sredstava, a koje su usklađene sa programskim ciljevima. Od ukupno raspoloživog iznosa od 1,45 miliona eura, za aktivnosti 4 crnogorske institucije opredijeljeno je ukupno 417.231,60 eura, odnosno oko 30 % dostupnih sredstava.

Program **Interreg IPA Južni Jadran** za period 2021-2027 predstavlja nastavak Interreg IPA Programa prekogranične saradnje za Italiju, Albaniju i Crnu Goru za period 2014-2020. U decembru 2024. godine, Upravljačko tijelo Programa dostavilo je Ministarstvu evropskih poslova, kao nacionalnom tijelu nacrt Sporazuma o tehničkoj podršci i implementaciji Programa Interreg IPA Južni Jadran, koji obuhvata elemente zajedničkih prava i obaveza u pogledu sprovođenja i finansijskog upravljanja Programom. Potpisivanjem ovog Sporazuma, Ministarstvu evropskih poslova kao Nacionalnom tijelu će biti dostupno ukupno 810.821,22 eura sredstava tehničke podrške, od čega 85 % predstavlja doprinos Evropske unije, a 15 % nacionalno sufinansiranje.

U okviru Prvog poziva za dostavljanje predloga projekata manjeg obima (kapitalizacija prethodno ostvarenih rezultata), koji je bio otvoren do 7. aprila 2023. godine, odobreno je 40 projekata ukupne vrijednosti 6,7 miliona eura. Proces ugovaranja projekata je završen u februaru 2024. godine, a predviđeno trajanje projekata je od 12 do 18 mjeseci. Crnogorske institucije i organizacije učestvuju u 35 projekata, i za njihove aktivnosti je opredijeljen budžet od 1,2 miliona eura. Tokom 2024. godine, predstavnici Ministarstva evropskih poslova i Ministarstva finansija su sproveli monitoring posjete za 20 odobrenih

projekata prilikom održavanja određenih događaja (radionice, konferencije, B2B sastanci itd), u cilju utvrđivanja da li su navedeni događaji organizovani u skladu sa programskim pravilima. Prilikom ovih monitoring posjeta, nije bilo utvrđenih nepravilnosti. Takođe, predstavnici Zajedničkog sekretarijata su 24. maja i 11. novembra 2024. godine organizovali onlajn obuke za korisnike projekata manjeg obima, na kojima su predstavljena pravila za sprovođenje ovih projekata, sa naglaskom na prihvatljivost troškova, izvještavanje i komunikacione aktivnosti.

Tokom izvještajnog perioda, nastavljena je realizacija 5 strateških projekata ukupne vrijednosti oko 25 miliona eura, od čega crnogorskim korisnicima pripada preko 7 miliona eura. Projekti su usmjereni na osnaživanje sektora turizma, unapređenje prekogranične saradnje i koordinacije u oblasti civilne zaštite, poboljšanje evropske međupovezanosti uz promociju zelene i održive mobilnosti, poboljšanje dostupnosti kvalifikovanih kompetencija i vještina na tržištu rada, sa posebnim osvrtom na plavu ekonomiju i jačanje kapaciteta i efikasnosti javnih institucija u odgovoru na potrebe građana/teritorijalnih potreba područja saradnje. Crnogorske institucije – Ministarstvo kulture i medija i Univerzitet Crne Gore – Institut za biologiju mora su vodeći partneri u dva strateška projekta. Sastanak predstavnika Ministarstva evropskih poslova sa crnogorskim partnerima u strateškim projektima, koji je imao za cilj upoznavanje sa trenutnim stanjem realizacije projekata i prepoznatim izazovima, održan je 12. februara 2024. godine. Intenzivnije aktivnosti u okviru ovih projekata, uključujući i sprovođenje planiranih infrastrukturnih aktivnosti, očekuju se tokom 2025. i 2026. godine.

Poziv za dostavljanje standardnih projekata je objavljen 7. juna 2024. godine, a rok za dostavljanje predloga projekata je bio 30. septembar 2024. godine. Info dan, tokom kojeg su predstavljeni uslovi poziva, organizovan je 11. juna u Podgorici i okupio je više od 100 učesnika. Takođe, zbog velikog interesovanja aplikantata, nakon informativnih sesija koje su održane u sve tri partnerske države, Zajednički sekretarijat je organizovao i onlajn „otvorene dane“ za potencijalne korisnike 10, 17. i 31. jula, kao i 10. septembra 2024. godine. U cilju jačanja vidljivosti ovog poziva, Ministarstvo evropskih poslova je organizovalo ciljanu promotivnu kampanju kroz oglašavanje u različitim medijima (TV, radio i internet portalima), kao i na reklamnim panoima u 10 gradova širom Crne Gore.

Ukupna vrijednost ovog Poziva je 38,3 miliona eura, dok će vrijednost pojedinačnih projekata iznositi od 600.000 do 1,5 miliona eura. Projekti će trajati od 18 do 30 mjeseci i biće usmjereni na konkurentnost malih i srednjih preduzeća, klimatske promjene, biodiverzitet, energetska efikasnost, mobilnost, obrazovanje, turizam i kulturu. Pravo prijavljivanja na Poziv su imale javne institucije, javna preduzeća i neprofitne organizacije. Na Poziv je pristiglo 198 projektnih predloga, čije je ocjenjivanje u toku.

Predstavnici Upravljačkog tijela i Zajedničkog sekretarijata su 23. maja 2024. godine u Bariju organizovali tehničku obuku za službenike Kancelarije prvog nivoa kontrole iz Ministarstva finansija i službenike tehničke podrške za sprovođenje programa, kojoj su prisustvovala i predstavnice Ministarstva evropskih poslova.

Onlajn sastanak Grupe za upravljanje rizicima je održan 5. juna 2024. godine. Na sastanku je bilo riječi o Poslovniku o radu ove grupe, predstojećim obukama o mjerama za sprečavanje prevara i antikorupciju koje su predviđene za korisnike projekata i Kancelariju prvog nivoa kontrole, kao i o pripremi smjernica za sprečavanje finansijskih prevara.

Tokom 2024. godine, održana su dva sastanka Odbora za nadgledanje, i to 18-19. aprila u Bariju i 7-8. novembra u Kotoru.

Od 23. do 26. septembra 2025. godine, Dan Interreg saradnje je obilježen u Podgorici, i to kroz reviju evropskih filmova pod sloganom „Evropske vrijednosti kroz film“, u saradnji sa Crnogorskom kinotekom i Evropskom kućom. Tokom četiri večeri, publika je imala priliku da uživa u raznovrsnoj selekciji evropskih filmova, uključujući *Luxembourg*, *Luxembourg* (Ukrajina), *Petit paysan* (Francuska), *Suffragette* (UK) i *Scusate se esisto* (Italija), ali i u razgovorima o evropskih vrijednostima kroz prizmu filma. Događaj su otvorili Predrag Zenović, glavni pregovarač Crne Gore sa EU, i Ingve Engstrom, šef sektora za saradnju pri Delegaciji EU u Crnoj Gori. Tokom završne večeri prikazani su i kratki dokumentarni filmovi nastali u okviru projekta RECON, koji je podržan kroz Interreg IPA program prekogranične saradnje Italija – Albanija – Crna Gora 2014-2020.

U cilju promocije programa Interreg IPA Južni Jadran i jačanja jednakog pristupa obrazovanju u programskom području, Ministarstvo evropskih poslova doniralo je OŠ „Pavle Žižić“ u Bijelom Polju kompletne lektira za sve razrede osnovne škole, kao i 5 enciklopedija.

Kada je riječ o **Interreg VI-A IPA programu Hrvatska-Bosna i Hercegovina-Crna Gora 2021-2027**, u okviru I redovnog poziva ugovorena su ukupno 33 projekta. Crnogorske institucije i organizacije, njih 36, u saradnji s partnerima iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine učestvuju u sprovođenju 29 projekata ukupne vrijednosti oko 46,6 miliona eura, u okviru kojih na raspolaganju imaju sredstva u iznosu od oko 12,8 miliona eura, od čega oko 10,9 miliona eura predstavljaju bespovratna sredstva Evropske unije. Tri crnogorske institucije imaju ulogu vodećeg partnera, dok ostale učestvuju u svojstvu partnera. Navedeni projekti su usmjereni na unapređenje kvaliteta usluga, saradnje i kapaciteta u oblasti istraživanja i inovacija, zdravstvene i socijalne zaštite, održivog turizma i kulture, energetske efikasnosti i cirkularne ekonomije, te prilagođavanja klimatskim promjenama i prevenciji rizika od prirodnih katastrofa.

Drugi sastanak Odbora za nadgledanje Interreg VI-A IPA programa Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2021-2027 održan je 16. februara 2024. godine u onlajn formatu. Treći po redu sastanak ovog Odbora, odnosno IX sastanak Zajedničkog odbora za nadgledanje Interreg IPA programa Hrvatska - Bosna i Hercegovina - Crna Gora 2014-2020 održani su 23-24. aprila 2024. godine u Mostaru. Dodatno, tokom godine održana su i 2 tehnička sastanaka između Upravljačkog tijela i nacionalnih tijela, i to 24. aprila u Mostaru i 20. novembra u onlajn formatu, kao i prvi sastanak mreže kontrolnih tijela za finansijsko razdoblje 2021-2027 11-12. septembra u Zagrebu.

U cilju pružanja podrške partnerskim institucijama i organizacijama, koje učestvuju u sprovođenju projekata I poziva, u periodu od 17. do 26. septembra održane su 4 implementacione radionice, i to u Podgorici, Splitu, Tuzli i Banja Luci. Pored implementacionih radionica, održane su i dvije dodatne radionice u onlajn formatu, i to 29. novembra na temu komunikacije i vidljivosti, odnosno 20. decembra na temu pripreme partnerskih izvještaja. Interreg dan saradnje obilježen je 18. septembra u Herceg Novom. Tom prilikom, kroz niz aktivnosti, koje su obuhvatile zajedničku pokaznu vježbu službi zaštite i spašavanja Herceg Novog, Konavala i Trebinja, koje su sarađivale u okviru projekta *Flood & Fire*, zatim posjetu SMŠ „Ivan Goran Kovačić“ kojoj je uručena donacija vrijedne opreme, te zajedničku biciklističku vožnju trasom nekadašnje željezničke pruge Ćiro, koja je transformisana u biciklističku rutu u okviru projekta *ĆIRO II*, istaknuta je važnost regionalne saradnje u duhu evropskih vrijednosti i istaknuto je na koji način prekogranični programi saradnje pomažu u prevazilaženju zajedničkih izazova.

U okviru Fonda za male projekte (SPF), koji se realizuje kroz specifični cilj 1.3, koji se odnosi na unapređenje održivog rasta i konkurentnosti mikro i malih preduzeća i otvaranje novih radnih mjesta, opredijeljeno je 8,7 miliona eura EU sredstava, namijenjenih za grantove mikro i malim preduzećima iz sve tri države. U okviru Prvog javnog poziva, koji je bio otvoren od 18. juna do 17. septembra 2024. godine, mikro i malim preduzećima iz tri države na raspolaganju su bila 3 miliona eura EU sredstava. Međutim, s obzirom na veliki broj kvalitetnih prijava, Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG BICRO), koja je raspisala ovaj poziv, odlučila je da poveća alokaciju na 4,1 milion eura, kako bi se podrška dodijelila što većem broju projekata manjeg obima. Od 62 dostavljene prijave, za finansiranje su odobrena 24 projekta manjeg obima, ukupne vrijednosti 4,8 miliona eura, od čega 4,09 miliona eura predstavljaju bespovratna sredstva EU. Za finansiranje je podržano ukupno 66 mikro i malih preduzeća, i to 24 iz Hrvatske, 23 iz Bosne i Hercegovine i 19 iz Crne Gore. Crnogorska mikro i mala preduzeća, koja učestvuju u 19 projekata, će za svoje aktivnosti imati na raspolaganju 1,09 milion eura EU sredstava.

Kada je riječ o projektima od strateškog značaja, dogovoreno je da se ovi projekti razvijaju u okviru sljedećih specifičnih ciljeva: 1.1. *Pametna, inovativna i održiva poljoprivreda*; 2.4. *Poboljšanje odgovora prekograničnih hitnih službi u slučaju katastrofa i uspostavljanje sistema za prevenciju i upravljanje katastrofama*; 4.5. *Prekogranični pristup zdravstvenim uslugama*. Indikativna sredstva namijenjena za navedena tri projekta iznose oko 26,2 miliona eura EU sredstava, a očekuje se da će biti ugovoreni kroz ciljani poziv tokom prve polovine 2025. godine.

U okviru Interreg **Programa Dunavskog regiona 2021-2027**, početkom 2024. godine otpočelo je sprovođenje 31 projekta odobrena u Prvom pozivu, u kojima učestvuje 37 korisnika iz Crne Gore. Ukupna vrijednost ovih projekata iznosi 71,7 miliona eura, od čega je 5,3 miliona opredijeljeno za aktivnosti crnogorskih korisnika. Implementacija projekata usmjerena je na razvoj održivih rješenja u oblasti inovacija i digitalizacije, ekologiju, efikasno korišćenje energije, turizam i kulturu i unapređenje institucionalnih kapaciteta.

U okviru Drugog poziva za podnošenje predloga projekata koji je bio otvoren od 2. novembra 2023. godine do 3. aprila 2024. godine pristigle su 162 prijave. Odbor za nadgledanje odobrio je 30 projekata za finansiranje, ukupne vrijednosti oko 65 miliona eura. Četrnaest crnogorskih partnera učestvuje u 12 projekata ukupne vrijednosti 1,8 miliona eura.

U okviru Instrumenta za podršku razvoju projekata (*Seed Money Facility*), u okviru kojeg se finansiraju projekti namijenjeni razvoju projektnih ideja i koji imaju za cilj realizaciju prioriteta definisanih Akcionim planom Strategiju EU za Dunavski region, poziv za dostavljanje predloga projekata bio je otvoren od 27. novembra 2023. do 3. aprila 2024. godine. Primljeno je ukupno 46 projektnih predloga, a za finansiranje je odobreno 36 projekata, ukupne vrijednosti preko 3 miliona eura. Crnogorski korisnici su uključeni u 5 projekata ukupne vrijednosti 430.935,15 eura, i za njihove aktivnosti opredijeljeno je 96.107,99 eura.

Tokom 2024. godine održana su dva sastanka Odbora za nadgledanje, 25. i 26. juna u Sarajevu i 17. i 18. decembra 2024. godine u Zagrebu. Održane su i dvije implementacione radionice za korisnike projekata iz Prvog poziva i Instrumenta za podršku razvoju projekata.

Kada je riječ o IPA Jadransko-jonskom programu 2021-2027, u okviru Prvog poziva za dostavljanje projektnih predloga, u februaru 2024. godine odobreno je 67 projekata ukupnog iznosa 85,5 miliona eura, od kojih Crna Gora učestvuje u 54 projekta sa 61 partnerom. Ukupan budžet projekata opredijeljen za

crnogorske partnere iznosi 7,9 miliona eura. Riječ je o projektima koji su posvećeni razvoju inovacija, jačanju otpornosti na klimatske promjene, razvoju cirkularne ekonomije, očuvanju životne sredine, održivoj multimodalnoj urbanoj mobilnosti i jačanju pametne mobilnosti u Jadransko-jonskom regionu.

Tokm izvještajnog perioda, u Podgorici je 25. marta 2024. godine održan Inicijalni sastanak sa korisnicima projekata u okviru Prvog poziva, a 27. novembra 2024. godine i Implementacioni seminar. Tokom 2024. godine, održano je pet sastanka Odbora za nadgledanje: 19-20. februar u Zagrebu, 13. maja u Šibeniku, 12-13. novembra u Ljubljani, kao i dva sastanka u onlajn formatu, 8. aprila i 26. septembra.

Tokom prve polovine 2024. godine, u okviru **Interreg Euro-mediteranskog programa 2021-2027** ugovoreno je svih 14 projekata Drugog poziva u kojima su partneri crnogorske institucije i organizacije, a koji se odnosi na prioritete *Pametniji i Zeleniji Mediteran*. Ukupna finansijska vrijednost ovih projekata iznosi oko 36,3 miliona eura, dok ta vrijednost za crnogorske partnere iznosi oko 2,5 miliona eura. Projekti se odnose na oblast inovativne ekonomije, očuvanja i valorizacije prirode, zelenih površina za život i održivog turizma. U okviru ovog poziva, Opština Tuzi je preuzela ulogu vodećeg partnera na projektu *ProLIGHTmed*, čiji je ukupan budžet oko 2,95 miliona eura, dok budžet Opštine iznosi 513 hiljada eura.

Osim ovog poziva, u prvoj polovini 2024. godine raspisani su Četvrti i Peti poziv za dostavljanje projektnih predloga. S ukupnim budžetom od 44 miliona eura, fokus Četvrtog poziva bio je na dostavljanju tematskih projekata u okviru sve četiri misije Programa. Po završetku poziva, dostavljeno je ukupno 167 projektnih predloga, od kojih 45 crnogorskih partnera učestvuje u 44 projekta. Nakon Četvrtog, uslijedilo je otvaranje i Petog poziva za dostavljanje tematskih projekata strateškog tipa. Poziv se odvijao u dva koraka, od kojih je prvi, predaplikacioni korak zatvoren 26. septembra 2024. godine, dok je drugi korak otvoren od 7. januara do 28. februara 2025. godine. Kroz sve četiri misije Programa, Peti poziv targetira teme sprječavanja i smanjenja otpada i nestašice vode u planinskim, ruralnim ili ostrvskim područjima. Od ukupno 96 podnesenih aplikacija, njih 21 potiče od 26 crnogorskih institucija i organizacija, među kojima je i Opština Žabljak, koja postupa u svojstvu vodećeg partnera na jednom projektu. Predlozi dostavljeni u okviru Četvrtog i Petog poziva trenutno su u fazi ocjenjivanja.

U drugoj polovini 2024. godine, Crna Gora je preuzela predsjedavanje programom Interreg Euro-MED. U završnici predsjedavanja, 3. i 4. decembra 2024. godine u Tivtu, u saradnji sa Zajedničkim sekretarijatom programa, organizovan je dvodnevni sastanak i tim bilding članova Odbora za nadgledanje, nacionalnih kontaktnih osoba i nacionalnih kontrolora. Osim toga, tokom 2024. godine organizovana su još tri sastanka Odbora za nadgledanje, od kojih je jedan održan 12. juna 2024. godine u Valeti, Malta, i dva u onlajn formatu.

U drugoj polovini 2024. godine, Crna Gora je preuzela predsjedavanje program Interreg Euro-MED. Kao završnicu predsjedavanja, 3. i 4. decembra 2024. godine u Tivtu, u saradnji sa Zajedničkim sekretarijatom programa bio je organizovan dvodnevni sastanak i tim bilding članova Odbora za nadgledanje, nacionalnih kontaktnih osoba i nacionalnih kontrolora na Programu. Pored ovoga, tokom 2024. godine organizovana su još tri sastanka Odbora za nadgledanje, od kojih je jedan bio 12. juna 2024. godine u Valeti (Malta), a kome je prethodio info dan o Petom pozivu, na kome su mogli da prisustvuju svi zainteresovani korisnici sa programskog područja.

Pored programskih sastanaka, Ministarstvo evropskih poslova je organizovalo i održalo dva info dana u Podgorici, jedan posvećen Četvrtom (18. marta 2024. godine), a drugi Petom pozivu (24. juna 2024.

godine), zatim implementacioni seminar za korisnike koji sprovode projekte iz prva tri poziva (11. jula 2024. godine), kao i nekoliko konsultativnih sastanaka sa zainteresovanim organizacijama i institucijama iz Crne Gore.

Početak 2024. godine u okviru Programa URBACT IV obilježen je otvaranjem novog poziva za kreiranje mreža za prenos inovacija. Ovaj poziv trajao je od 10. januara do 24. marta 2024. godine, u okviru kojeg je kreirano ukupno 10 mreža za prenos inovacija, pri čemu u jednoj učestvuje i Opština Nikšić, odnosno mjesna zajednica Stara Varoš, kao jedini crnogorski partner. Ukupan budžet projekta iznosi 500 hiljada eura, dok budžet opredijeljen za crnogorskog partnera iznosi oko 73 hiljade eura.

Nakon ovog poziva, uslijedilo je objavljivanje poziva za dostavljanje dobrih praksi URBACT-a, koji je trajao od 15. aprila do 30. juna 2024. godine. U okviru ovog poziva, čiji je cilj pronalaženje značajnih lokalnih, integrisanih praksi koje su relevantne za EU i koje bi se u okviru narednog poziva za kreiranje mreža za prenos (predviđenog za 2025. godinu) mogle prenijeti na druge evropske gradove, izabrano je 116 dobrih praksi.

Osim ova dva poziva, na sastanku Odbora za nadgledanje koji je održan u Vespremu, Mađarska, od 29-30. oktobra 2024. godine, odobreno je pokretanje i trećeg, restriktivnog poziva za korisnike sa Zapadnog Balkana. U pitanju je prilagođeni program učenja pod nazivom URBACT *Pioneers Accelerator*, koji je osmišljen tako da pruži podršku gradovima iz regiona u rješavanju specifičnih urbanih izazova putem održivih rješenja, u skladu sa politikama, vrijednostima i praksama EU u oblasti održivog urbanog razvoja. Poziv se bavi temama održive mobilnosti, upravljanja otpadom, urbanom prirodom, podrške zapošljavanju u malim i srednjim preduzećima, razvoja održivog turizma, te kulture. Poziv je otvoren od 19. novembra 2024. godine do 22. januara 2025. godine, a svaki odabrani grad će dobiti budžet do 35.000 eura za realizaciju svojih aktivnosti. Osim toga, u Gentu, Belgija je 27-28. juna 2024. godine, održan još jedan sastanak Odbora za nadgledanje.

Krajem decembra 2024. godine obavljen je onlajn monitoring projekata koji se sprovode u okviru ovog Programa – u pitanju su četiri mreže za akciono planiranje i jedna mreža za prenos inovacija. A osim toga, tokom 2024. godine, obavljeno je nekoliko individualnih sastanaka sa korisnicima i zainteresovanim stranama u vezi sa aktivnostima na nivou programa URBACT IV.

Kada je riječ o aktivnostima Nacionalne URBACT tačke u Crnoj Gori (NUT), čiju ulogu takođe obavlja Ministarstvo evropskih poslova, tokom izvještajnog perioda održana su tri koordinaciona sastanka svih nacionalnih URBACT tačaka na nivou programa. Jedan od sastanaka održan je 12-13. juna 2024, u Utrehtu, Holandija, dok su ostale koordinacije održane u onlajn formatu. Organizovana su i tri odvojena info dana: prvi povodom predstavljanja poziva za prenos inovacija (7. februara u Podgorici), drugi povodom objave Poziva za dobre prakse URBACT-a (8. maja 2024. godine u onlajn formatu) i treći povodom Poziva Pioneer Accelerator (12. decembra 2024. godine u onlajn formatu). Pored toga, predstavnicima ministarstva prisustvovala je Nacionalnom kampusu koji je održan u periodu od 31. oktobra do 1. novembra u Skoplju, Sjeverna Makedonija.

Prva polovina 2024. godine u okviru programa međuregionalne saradnje Interreg Evropa obilježena je usvajanjem izmjenjenog i dopunjenog Programskog dokumenta. Kako se Program tokom 2023. godine proširio na sedam novih država – pet IPA zemalja, te Moldaviju i Ukrajinu – Evropska komisija je 23. jula 2024. godine odobrila izmjenu i dopunu Programskog dokumenta i njegov sadržaj, čime je ovih sedam

zemalja u cjelosti pristupilo Programu. Nakon ovoga, uslijedile su pripreme za potpisivanje finansijskih sporazuma sa ovih sedam zemalja, a finalizacija ovog procesa sa Crnom Gorom se očekuje u prvoj polovini 2025. godine.

Prva polovina 2024. godine bila je obilježena i objavom dva poziva za dostavljanje projektnih predloga. Prvi, Restriktivni poziv bio je namjenjen isključivo zemljama koje su se naknadno pridružile Programu, a čiji su korisnici mogli da se priključe nekom od već ugovoreni projekata iz Prvog i Drugog poziva. Rezultat ovog poziva u Crnoj Gori ogleda se u četiri projekta čija je ukupna vrijednost 8,38 miliona eura, dok je za crnogorske partnere opredijeljen iznos od 380 hiljada eura.

Istovremeno sa Restriktivnim pozivom bio je objavljen i Treći, standardni poziv za dostavljanje projektnih predloga. Od ukupno 113 projekata aplikacija koje su uslovno odobrene na sastanku Odbora za nadgledanje od 10. i 11. decembra 2024. godine, njih 10 će sprovođiti 12 crnogorskih organizacija i institucija. Ukupan budžet ovih 10 projekata iznosi oko 17 miliona eura dok ta vrijednost za crnogorske korisnike iznosi 1,35 miliona eura.

Budući da su oba poziva za dostavljanje projektnih predloga bila objavljena istovremeno, Ministarstvo evropskih poslova je u saradnji sa Zajedničkim sekretarijatom programa organizovalo jedan info dan, 25. aprila 2024. godine u Podgorici.

Pored ovog događaja, MEP je 1. oktobra 2024. godine organizovao i informativnu sesiju u o Platformi za učenje politika, drugoj alatki podrške programa Interreg Evropa, na kojoj su predstavnici Platforme imali priliku da upoznaju crnogorske korisnike sa benefitima ovog mehanizma.

Tokom godine, organizovana su tri sastanka Odbora za nadgledanja programa, od kojih dva uživo (4. i 5. juna u Sarajevu, Bosna i Hercegovina, i 10 i 11. decembra u Budimpešti, Mađarska). Osim ovih sastanaka, predstavnici MEP-a su prisustvovali webinaru dobrodošlice koji je organizovan 21. februara 2024. godine radi upoznavanja i predstavljanja sedam novih zemalja u Programu, kao i 10. međuregionalnom forumu „Evropo, hajde da sarađujemo! 2024“, koji je organizovan 20-21. marta 2024. godine u Antverpenu, Belgija.

Aktivnosti Kancelarije za podršku rukovodiocu Operativne strukture za bilateralne prekogranične programe

Kada je u pitanju rad Kancelarije za podršku rukovodiocu Operativne strukture za programe prekogranične saradnje Crna Gora - Albanija i Crna Gora - Kosovo tokom izvještajnog perioda sprovedena je redovna verifikacija i odobravanje kvartalnih izvještaja o napretku projekata koji su finansirani kroz IPA II programe prekogranične saradnje sa Albanijom i Kosovom, koji se pripremaju za posebno za svaki program prekogranične saradnje pojedinačno po godinama za period koji obuhvata 2014-2020. Izvještaje priprema Direktor za finansiranje, ugovaranje i sprovođenje sredstava EU podrške – IBFM, koji se nakon verifikacije i odobrenja od strane rukovodioca Operativne strukture upućuju Ministarstvu finansija – Direktoratu za upravljanje strukturama pretpristupne podrške EU (DUS). Kvartalni izvještaji se pripremaju po isteku kvartala i rok za dostavu izvještaja odobrenih od strane rukovodioca Operativne strukture Direktoratu za upravljačku strukturu je 15-i u mjesecu za I i III kvartal, odnosno 10-i u mjesecu za II i IV kvartal. U 2024. godini je od strane rukovodioca Operativne strukture odobreno 40 kvartalnih izvještaja.

Takođe, sprovedeno je i odobravanje zahtjeva za plaćanje za projekte iz prvog, drugog i trećeg poziva za programe prekogranične saradnje sa Albanijom i Kosovom, koje priprema Direktor za finansiranje, ugovaranje i sprovođenje sredstava EU podrške Ministarstva finansija. Tokom 2024. godine rukovodilac Operativne strukture je odobrio 22 zahtjeva za plaćenje, ukupne vrijednosti 788,735.30 eura.

Pripremljene su godišnje Izjave o upravljanju za IPA II i IPA III perspektive kojima se garantuje funkcionisanje sistema prekogranične saradnje i prateća dokumentacija za rukovodioca Operativne strukture, kancelariju za podršku rukovodiocu OS i tijela koja čine Operativnu strukturu: Tijelo za prekograničnu saradnju koju predstavlja Direkcija za bilateralne prekogranične programe u MEP-u i Direktor za finansiranje, ugovaranje i sprovođenje sredstava EU podrške Ministarstva finansija (CFCU/IBFM).

Izjava se priprema do kraja januara tekuće godine za prethodnu godinu i ovom izjavom se garantuje funkcionisanje sistema prekogranične saradnje za programe prekogranične saradnje sa Albanijom i Kosovom, uz izdavanje moguće rezervacije za nedostatke i ozbiljne rizike u funkcionisanju tijela operativnih struktura i cijelog programa. U 2024. godini su izdate Izjave o upravljanju za 2023. godinu, kojima se garantuje funkcionisanje sistema prekogranične saradnje za programe sa Albanijom i Kosovom. Pored navedenog, tokom ovog procesa prate se aktivnosti i provjerava funkcionisanje operativnih struktura Republike Albanije i Kosova, koje su dužne da izdaju godišnje garancije o upravljanju do 10. januara. Za program prekogranične saradnje Crna Gora – Albanija izdata je rezervacija koja se odnosi na gubitak dijela sredstava iz alokacije za 2019. godinu (1.279.690,24), zbog značajnih kašnjenja u sprovođenju procesa evaluacije četvrtog poziva za podnošenje projektnih predloga, odnosno nepoštovanja roka za ugovaranje. Krajem 2024. godine ugovorena su 4 projekta u okviru alokacije 2020 i stoga je rezervacija uklonjena. Objedinjene godišnje Izjave o upravljanju za IPA II i IPA III za programe u kojima je Crna Gora vodeća država programa, se preko Direktora za upravljanje strukturama pretprijetne podrške EU (MF) dostavlja Evropskoj komisiji do 15. februara. Takođe, izrađena su dvije godišnja Garancije o upravljanju za IPA II i IPA III perspektive za program prekogranične saradnje Srbija - Crna Gora, koja se izdaje do kraja decembra tekuće godine.

Kancelarija za podršku rukovodiocu Operativne strukture je obavila dvije kontrole na licu mjesta za tijela koja čine Operativnu strukturu i to sistemsku i transakcionu kontrolu u CFCU/IBFM-u i sistemsku kontrolu u Tijelu za prekograničnu saradnju.

U cilju praćenja održivosti projekata nakon perioda implementacije, tokom izvještajnog perioda Kancelarija za podršku rukovodiocu Operativne strukture je obavila četiri kontrole završenim projektima u okviru programa prekogranične saradnje sa Albanijom i Kosovom.

Tokom 2024. godine predstavnici Kancelarije za podršku šefu Operativne strukture su koordinirali pripremu bilateralnih sporazuma za programe prekogranične saradnje Crna Gora – Albanija i Crna Gora – Kosovo, koji se odnose na sprovođenje IPA III.

Kancelarija za podršku rukovodiocu Operativne strukture učestvovala je u davanju komentara na Priručnik o procedurama za IPA III.

Nastavljeno je sa pripremom nacrt verzije 1.1 Kontrolnih procedura na programskom nivou za programe Crna Gora – Albanija i Crna Gora – Kosovo za IPA II perspektivu usvojene od strane Nacionalnog službenika za ovjeravanje (NAO). Krajem 2024. godine nacrt Kontrolnih procedura na programskom nivou za programe Crna Gora – Albanija i Crna Gora – Kosovo verzija 1.0 za IPA III perspektivu je prosljeđen na

komentare IPA tijelima sistema prekogranične saradnje u uključujući i partnerske države, čije se usvajanje očekuje tokom prve polovine 2025. godine.

U 2024. godini predstavnici HOS kancelarije učestvovali su na sastancima Zajedničkih odbora za nadgledanje (ZON) za programe prekogranične saradnje: Crna Gora – Albanija, Crna Gora – Kosovo, Srbija – Crna Gora i Bosna i Hercegovina – Crna Gora.

Kancelarija za podršku rukovodiocu Operativne strukture nadležna je za utvrđivanje i praćenje rizika u svom poslovanju, uz pripremu dokumentacije za godišnje panele za upravljanje rizicima koji su organizovani od strane DUS-a u julu i decembru 2024. godine. Pored toga, kancelarija je nadležna da vodi evidenciju o rizicima u poslovanju tijela crnogorske Operativne strukture i Operativnih struktura Albanije (CBC tijelo i CFCU) i Kosova (CBC tijelo i CFCU).

Kada su u pitanju sumnje na nepravilnosti, u 2024. godini Ministarstvu evropskih poslova dostavljene su tri sumnje na nepravilnosti od strane CFCU/IBFM-a, od kojih su dvije otklonjene, dok slučaj u vezi ugovora CFCU/MNE/067 – „Ujedinjeni protiv zagađenja“ ostaje otvoren zbog zahtjeva za povraćaj sredstava u budžet Crne Gore u iznosu od 4.629,40 €. Takođe, pripremljen je i odobren jedan zahjev za izuzeće od Priručnika o procedurama (MoP) za programe sa Albanijom i Kosovom. HOS kancelarija vodi evidenciju o odobrenim HOS izuzećima kroz registar izuzeća.

Shodno obavezama definisanim procedurama, tokom oktobra 2024. godine rukovodilac Operativne strukture za programe prekogranične saradnje Crna Gora - Albanija i Crna Gora - Kosovo je dao saglasnost CFCU na predlog na planiranje budžeta za 2025. godinu za bilateralne programe prekogranične saradnje Crna Gora – Albanija 2014-2020 i Crna Gora – Kosovo 2014-2020, kao i planiranje budžeta za 2025. godinu za bilateralni IPA III Program prekogranične saradnje Crna Gora – Kosovo 2021-2027.

Shodno članu 80 Okvirnog sporazuma između Crne Gore i Evropske komisije o pravilima za sprovođenje finansijske pomoći EU Crnoj Gori u okviru IPE II službenici kancelarije za podršku rukovodiocu Operativne strukture pripremili su dokumentaciju koja se odnosi na zatvaranje Programa prekogranične saradnje Crna Gora – Kosovo za 2014 i 2015. godinu i učestvovali su u izradi finalnih izvještaja o implementaciji ovih programa.

Tokom 2024. godine predstavnici HOS kancelarije su učestvovali na bilateralnim sastancima između Operativnih struktura za programe prekogranične saradnje: Crna Gora – Albanija, Crna Gora – Kosovo, Srbija - Crna Gora i Bosna i Hercegovina - Crna Gora.

Makroregionalne strategije

Kada je riječ o makroregionalnim strategijama, Ministarstvo evropskih poslova je nastavilo da koordinira i prati sprovođenje **Strategije EU za Jadransko-jonski region (EUSAIR)**, kao i realizaciju strateškog projekta EUSAIR FACILITY POINT - Podrška upravljanju EUSAIR-om za unaprijeđenu saradnju. Ključne aktivnosti su bile usmjerene na finalizaciju Akcionog plana za sprovođenje EUSAIR (AP), što je podrazumijevalo doradu indikatora i redefinisane prioriteta u svih pet stubova strategije. Takođe, AP je značajnije obuhvatio horizontalne oblasti od kojih je za Crnu Goru najznačajniji proces pristupanja EU, kao i osnivanje EUSAIR Savjeta za mlade.

Tokom 2024. godine održani su sljedeći događaji s učešćem crnogorskih predstavnika, uz podršku strateškog projekta EUSAIR Facility Point:

- Sastanak EUSAIR nacionalnih koordinatora i 22. sastanak UO EUSAIR, 21-22. februar (Zagreb, Hrvatska);
- Konferencija „Biodiverzitet i zaštita mora u EUSAIR-u: doprinos Strategiji EU za biodiverzitet 2030, 13-14. mart (Brisel, Belgija);
- Sastanak Tematske radne grupe 3 (Životna sredina), 8- 9. april (Zagreb, Hrvatska);
- Godišnji forum EUSAIR-a, 15-16. maj (Šibenik, Hrvatska);
- Dani makroregionalnih i vodnih strategija, 12-14. jun (Brisel, Belgija);
- Nedjelja makroregionalnih strategija 16-20. septembar (Izola, Slovenija),
- Prvi sastanak Upravnog odbora projekta EUSAIR Facility Point, 2-3. oktobar (Krf, Grčka);
- Sastanak EUSAIR nacionalnih koordinatora i 23. sastanak UO EUSAIR, 9-10. oktobar (Brisel, Belgija);
- 23. sastanak Tematske radne grupe 4 (Održivi turizam), 8. novembar (Drač, Albanija);
- Prvi sastanak EUSAIR Savjeta za mlade, 21-23. novembar (Dubrovnik, Hrvatska);
- Prvi sastanak Tematske radne grupe 5 (Socijalna kohezija), 5. decembar (Zagreb, Hrvatska);
- 20. sastanak Tematske radne grupe 1 (Plavi rast), 9 decembar (Pirej, Grčka).

Kada je riječ o **Strategiji EU za Dunavski region (EUSDR)**, tokom izvještajnog perioda predstavnici Ministarstva evropskih poslova prisustvovali su sastanku EUSDR nacionalnih koordinatora održanom u Briselu, 13. juna 2024. godine, paralelno sa danima EU makro-regionalnih strategija i morskih područja, koji su održani od 12. do 14. juna u okviru kojih je organizovan i sastanak MRS na visokom nivou.

Trinaesti godišnji forum strategije održan je od 20. do 21. juna 2024. godine u Beču, pod sloganom „Saradnja u Dunavskom regionu: sada više nego ikada!“, kojem su prisustvovali i predstavnici Ministarstva evropskih poslova. Forum je organizovan od strane austrijskog predsjedništva Strategije EU za Dunavski region, Saveznog ministarstva poljoprivrede, šumarstva, regiona i vodoprivrede i Saveznog ministarstva za evropske i međunarodne poslove, zajedno sa gradom Bečom kao domaćinom. Forumu je prethodio sastanak ministara vanjskih poslova država koje učestvuju u strategiji, na poziv saveznog ministra za evropske i međunarodne poslove Austrije Aleksandera Šalenberga i održao se 20. juna 2024. godine, kojem je prisustvovao ministar vanjskih poslova Crne Gore Filip Ivanović. Tokom sastanka usvojena je zajednička izjava (deklaracija) pod nazivom „Bečka dunavska deklaracija“.

Predstavnici Ministarstva evropskih poslova su učestvovali na 26. sastanku Upravljačke grupe za Prioritetnu oblast 10 – Institucionalni kapaciteti i saradnja, održanom u Kremsu, Austrija, 24-25. aprila 2024. godine i 27. sastanku Upravljačke grupe za Prioritetnu oblast 10 održanom u Štutgartu, Njemačka 28-29. novembra 2024. godine.

Zajednički sastanak nacionalnih koordinatora i koordinatora prioriternih oblasti održan je 10-11. decembra 2024. godine u Beču, a predstavnici Ministarstva evropskih poslova/Direkcije za horizontalna pitanja i makroregionalnu saradnju prisustvovali su ovom sastanku u onlajn formatu.

U cilju pripreme 5. izvještaja o sprovođenju EU makroregionalnih strategija u periodu od druge polovine 2022. do kraja 2023. godine, od strane Ministarstva evropskih poslova tokom aprila 2024. godine pripremljeni su i poslani odgovori na upitnike Evropske komisije o realizovanim aktivnostima u okviru EUSAIR-a i EUSDR-a.

4.4. DIREKTORAT ZA INFORMISANJE JAVNOSTI O EU I PROCESU PRISTUPANJA EU

Aktivnosti Direkcije za informisanje javnosti o pregovaračkom procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji:

U Direkciji za informisanje javnosti o pregovaračkom procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji vrše se poslovi koji se odnose na: koordinaciju i nadgledanje sprovođenja Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore EU 2023- 2026; koordinaciju saradnje s ostalim organizacionim jedinicama u ministarstvu, Vladom i njenim institucijama, Biroom za odnose sa javnošću, kao i PR službama drugih ministarstava u vezi s informisanjem o procesu pristupanja EU; pripremu, organizaciju i sprovođenje posebnih projekata i promotivnih aktivnosti, s ciljem podizanja nivoa informisanosti javnosti u zemlji i članicama EU o pristupanju Crne Gore; odnose s javnostima, uključujući saradnju sa medijima; organizaciju javnih događaja na temu EU i pristupanja Crne Gore EU; dnevno praćenje svih informacija objavljenih u javnosti koje se odnose na djelokrug rada Ministarstva i proces pristupanja Crne Gore EU; druge poslove iz svog djelokruga.

I kvartal 2024. godine

Vlada Crne Gore je na sjednici od 25. marta 2024, usvojila Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za 2023. godinu sa Akcionim planom za 2024. godinu za sprovođenje Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore EU 2023-2026.godine.

Akcionni plan za 2024. godinu za sprovođenje Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore EU 2023-2026, sadrži 202 aktivnosti: Kabineta predsjednika Crne Gore, svih vladinih resora, Odbora za evropske integracije Crne Gore, Misije Crne Gore pri EU, Zajednice opština Crne Gore i partnerskih nevladinih organizacija, što pokazuje posvećenost i važnost uključenosti svih segmenata društva u proces komuniciranja evropske integracije.

Od planiranih 202 aktivnosti, u potpunosti je realizovano 183 (90,59%), djelimično je realizovano 6 (2,97%) i nije realizovano 13 (6,43%) aktivnosti.

Komuniciranje je tokom 2024. godine bilo usmjereno na teme koje se odnose na reformske aktivnosti i rezultate ostvarene u okviru pregovaračkog procesa, kao i na koristi od budućeg članstva u EU. Kada su u pitanju programi podrške Evropske unije Crnoj Gori, u fokusu komuniciranja su bili edukacija i informisanje

javnosti o mogućnostima za finansiranje, kao i organizovanje javnih događaja sa ciljem predstavljanja ostvarenih rezultata projekata.

Kroz Akcioni plan se radilo na unapređenju proaktivnog djelovanja institucija u komuniciranju procesa evropske integracije i povećanju broja javnih događaja i integrisanih kampanja koji se bave EU i procesom pristupanja EU. Takođe, radilo se na intenziviranju saradnje sa medijima, kao i na povećanju broja događaja namijenjenih inostranoj javnosti.

Poseban segment aktivnosti bio je usmjeren na organizaciju događaja na temu EU koji uključuju učenike/ce osnovnih i srednjih škola, kao i studente/kinje uz nastavak prilagođavanja kanala i tona/jezika komunikacije toj ciljnoj javnosti. Takođe, značajan broj aktivnosti je bio posvećen unapređenju vidljivost aktivnosti na lokalnom nivou, kroz obilježavanje važnih EU datuma, promociju EU podrške i politika EU.

U sklopu sprovođenja Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore EU, tokom 2024. godine su realizovane sljedeće aktivnosti:

SARADNJA SA CIVILNIM SEKTOROM

- 24. januara – Održan panel „Rodna ravnopravnost u fokusu: Analiza Izveštaja Evropske komisije“
- 9. februara – MEP organizovao konsultacije sa civilnim sektorom o pregovaračkim poglavljima 23 i 24
- 21. februara – ministarka Gorčević i GP Zenović učestvovali u CDT-ovom podkastu “Akcija”
- 19. marta - MEP održao konsultacije sa civilnim sektorom o medijskim slobodama
- 5. aprila - MEP pozvalo nevladine organizacije na konsultacije o Sektorskoj analizi
- 10. aprila – MEP organizovao konsultacije o Nacrtu program pristupanja Crne Gore EU 2024–2027.
- 17. juna – MEP objavilo Odluku o raspodjeli sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija u oblasti evroatlanskih i evropskih integracija za 2024. godinu
- 18. jula - MEP potpisalo ugovore o finansiranju projekata 13 nevladinih organizacija
- 3. septembra – Ministarka Gorčević učestvovala na 17. REACT forumu
- 9. septembar - Tribina u Bijelom Polju u saradnji sa lokalnim NVO „Članstvo Crne Gore u EU – bliska budućnost ili nedosanjani san“,
- Decembar - U Pljevljima je obilježen Međunarodni dan osoba sa invaliditetom kroz niz aktivnosti u saradnji s lokalnim organizacijama, uključujući NVU „Zračak nade“ i NVO „Organizacija slijepih za Pljevlja i Žabljak“.

ORGANIZACIJA JAVNIH DOGAĐAJA (PANEL DEBATE, KONFERENCIJE, RADIONICE, KAMPANJE)

- 6. februara – MEP organizovalo konferenciju „Izazovi u procesu usklađivanja zakonodavstva s pravnom tekovinom EU“
- 11. februara – Lansirana kampanja povodom Međunarodnog dana žena i djevojaka u nauci
- 14. februara - Ministarstva evropskih i vanjskih poslova organizovali panel „Šta bi ti na mom mjestu?“

27. februara – MEP organizovao radionicu „Priprema nacionalne verzije pravne tekovine EU – stručna redakтура i terminologija“.
8. marta – MEP organizovao kampanju povodom Dana žena
15. marta - Kampanjom „Imamo potrošačka prava, koristimo ih!“, obilježen Svjetski dan potrošača
23. marta – MEP učestvovalo u obilježavanju Svjetskog dana voda u saradnji sa Upravom za vode
29. marta – Održana radionica o komunikacijskim vještinama za službenike lokalnih samouprava i ministarstava
24. aprila – Održana radionica o pripremi nacionalne verzije pravne tekovine Evropske unije
26. aprila – MEP organizovalo ministarski sastanak o Planu rasta za Zapadni Balkan u Podgorici
15. i 16. maja – MEP organizovalo ministarski sastanak i Samit lidera Zapadnog Balkana i EU o Planu rasta za Zapadni Balkan u Kotoru
23. maja – Objavljen dvadesetsedmi broj Biltena o evropskoj integraciji Crne Gore
7. juna - Organizovan događaj „Izborna noć povodom izbora za Evropski parlament“
13. juna - Vlada pokrenula program obuka „Ready for EU“ za pripremu držanih službenika za rad u institucijama EU
- 8 – 26. juna - MEP realizovalo online kampanju „IBAR – ključ ka članstvu u EU“
19. jula - U Baru održana konferencija „Podrška EU razvoju mikro, malih i srednjih preduzeća“
2. avgusta – MEP objavilo četrnaesto izdanje Eurokaza
12. septembra – MEP organizovalo sastanak sa članovima COELAE u Podgorici
18. septembra – MEP organizovalo obilježavanje Evropskog dana saradnje u Herceg Novom
24. septembra – MEP organizovalo obilježavanje Evropskog dana saradnje u Nikšiću
23. septembra – MEP organizovalo Večeri evropskih filmova
18. oktobra - Počeo program obuka „Ready4EU“ za rad u institucijama i tijelima EU
23. oktobra – Započeta kampanja „28do28“ o zatvaranju pregovaračkih poglavlja u 2024. godini
- SARADNJA SA LOKALNIM SAMOUPRAVAMA**
23. februara – MEP organizovao evropski dan na Žabljaku
22. aprila – Organizovan Evropski dan u Petnjici i Beranama
21. aprila - Pljevlja obilježila Dan planete Zemlje u okviru projekta “EU4ME: Osnaživanje opština za evropsko angažovanje”
- 9 -17. maja - Crna Gora obilježila Dan Evrope „Evropskim đirom“ u osam opština
11. maja- MEP učestvovao u obilježavanju Dana Evrope u Podgorici

- 19. jula – MEP organizovalo konferenciju „Podrška EU razvoju mikro, malih i srednjih preduzeća“ u Baru
- 6. septembra – MEP organizovalo radionica za mlade “Na putu ka Evropskoj uniji” u Beranama
- 9. septembra – MEP organizovalo Evropski dan u Bijelom Polju
- 24. septembra - Dan evropske saradnje obilježen u Nikšiću
- 5. novembra - Organizovan Evropski dan u Nikšiću
- 20. novembra – MEP organizovalo radionicu Kreativne industrije u službi očuvanja tradicije i razvoja Žabljaka
- 11. decembra – Organizovan Evropski dan u Kolašinu

SARADNJA SA MEDIJIMA

- 10. aprila – Ministarstvo evropskih poslova i lokalni javni emiteri potpisali Memorandum o saradnji
- 10. aprila – Organizovana radionica za novinare/ke lokalnih medija
- 15. Aprila – Objavljen konkurs za lokalne medije za najbolju priču o evropskoj integraciji Crne Gore
- 21. juna – MEP uručilo nagrade pobjednicama najboljih novinarskih priča o evropskoj integraciji Crne Gore
- 20. septembra – MEP organizovalo Radni doručak sa novinarima povodom predstavljanja Reformske agende

SARADNJA SA AKADEMSKOM ZAJEDNICOM I MLADIMA

- 24. januara – Održane konsultacije Vlade sa diplomatskim predstavništvima država članica EU o SEEIIST projektu
- 3. aprila – Održan sedmi Forum „Pitaj Ministra!“
- 12. aprila - Video konkurs za učenike osnovnih škola: #MojGrad na putu ka EU
- 16. juna –MEP uručilo nagrade pobjednicima video konkursa #MojGrad na putu ka EU
- 6. septembra – MEP organizovalo radionica za mlade “Na putu ka Evropskoj uniji” u Beranama
- 26. septembra – Obilježen Evropski dan jezika sa osnovcima iz Podgorice
- 7. oktobra – Počela kampanja Eubuzz i održana radionica za srednje škole iz centralnog regiona
- 14. oktobra - EUbuzz Info dan za srednje škole sa sjevera održan u Beranama
- 16. oktobra - Ministarstvo evropskih poslova potpisalo Memorandum o saradnji sa Filološkim fakultetima UCG i UDG
- 21. oktobra - U Budvi održan EUbuzz Info dan za srednje škole iz južnih opština

- 24. oktobra – MEP raspisalo javni poziv studentima za stažiranje u tom resoru
  - 6. decembra - Održano finale EUbuzz debatnog turnira u gimnaziji „Stojan Cerović“ u Nikšiću
  - 9. decembra - Održano finale EUbuzz debatnog turnira u gimnaziji „Panto Mališić“ u Beranama
  - 11. decembra - Proglašeni pobjednici debatnog turnira u Srednjoj ekonomsko-ugostiteljskoj školi u Baru
  - 13. decembra - Dodijeljene nagrade najboljim debaterima i debaterkama u okviru EUbuzz kampanje
- Aktivnosti Direkcije za upravljanje i podršku informacionim sistemima

Direkcija je realizovala niz aktivnosti usmjerenih na unapređenje IT infrastrukture, sigurnosti i efikasnosti informacionih sistema. Ključne aktivnosti u 2024. godini obuhvataju sledeće:

I kvartal

- Proširenje mrežnih kapaciteta i optimizacija mrežne infrastrukture.
- Fizičko odvajanje WiFi mreže od mreže državnih organa prema zahtjevima Ministarstva javne uprave.
- Instalacija, nadogradnja i zamjena oko 40 računarskih sistema.
- Kontinuirana podrška korisnicima sistema MESPHE dok je bio u funkciji.
- Migracija svih podataka korisnika nakon cyber napada.

II kvartal

- Uspostavljanje informacionog sistema Trados GroupShare uz finansijsku podršku projekta PLAC.
- Implementacija informacionog sistema za elektronsko upravljanje dokumentima i elektronske sjednice Vlade.
- Imenovanje kontakt osobe za saradnju sa CIRT-om radi unapređenja informaciono-bezbjednosnih procedura.
- Izrada specifikacija i sprovođenje tendera za nabavku IT opreme za Joint Technical Secretariat.
- Implementacija centralizovanog sistema štampe.
- Testiranje mogućnosti MJU Cloud platforme.
- Puštanje u rad video konferencijskog sistema.

III i IV kvartal

- Priprema i realizacija preseljenja Ministarstva na novu lokaciju.
- Nabavka IT opreme za donaciju osnovnoj školi u Herceg Novom.
- Održavanje obuka za trenere za novi eDMS sistem u saradnji sa Ministarstvom javne uprave i kompanijom Čikom.

Preseljenje serverske infrastrukture iz data centra Ministarstva javne uprave.

Analiza MESPH sistema i davanje preporuka za buduća rješenja.

Pokretanje i uspješno sprovođenje nabavke za održavanje Trados GroupShare sistema i nadogradnja licenci za Trados Studio Pro.

Urađeni svi potrebni koraci za Implementaciju novog eDMS sistema, koji je pušten u rad 3. januara 2025. godine.

4.5. KABINET MINISTRA

U izvještajnom periodu, Kabinet ministarke je sprovodio redovne zadatke predviđene Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva evropskih poslova, koji podrazumijevaju administrativne poslove za starješinu organa, obezbjeđivanje komunikacije između ministarke i drugih subjekata unutar i van Ministarstva, ali i protokolarne aktivnosti vezane za obaveze starješine Ministarstva. Kabinet je obavljao zadatke koji imaju za cilj da pruže podršku starješini i da obezbijede efikasno funkcionisanje. U nastavku izdvajamo najvažnije aktivnosti ministarke:

Starješina	Događaj	Datum	Mjesto
Ministarka evropskih poslova, Maida Gorčević	Radni ručak sa predstavnicima stranih diplomatsko-konzularnih predstavništava u Crnoj Gori vezano za Međunarodni institut za održive tehnologije na prostoru Jugoistočne Evrope (SEEIIST)	23. januar	Podgorica
	Panel „Rodna ravnopravnost u fokusu: analiza Izvještaja Evropske komisije“	24. januar	Podgorica
	Međuvladina konferencija između Evropske unije i Crne Gore	29. januar	Brisel, Kraljevina Belgija
	Neformalni sastanak ministara evropskih poslova država Zapadnog Balkana posvećen Mapi puta i pravim akcijama u vezi sa Planom rasta	12. februar	Tirana, R. Albanija
	XIII sastanak Odbora za stabilizaciju i pridruživanje	21. februar	Podgorica
	Radna posjeta opštini Žabljak	26. februar	Žabljak
	Ministarski sastanak „Plan rasta: rast i konvergencija za Zapadni Balkan“	28. februar	Tirana, R. Albanija
	XXI sastanak Parlamentarnog odbora Evropske unije i Crne Gore za stabilizaciju i pridruživanje (POSP)	12. do 14. marta	Strazbur, R. Francuska

Crna Gora
Ministarstvo evropskih poslova

Adresa: Ivana Crnojevića 167
81 000 Podgorica, Crna Gora
Tel: +382 20 481 301
www.gov.me/mep

Panel diskusija „Zapadni Balkan i EU proširenje 2030 – san ili realnost?“	15-16. mart	Atina, Republika Grčka
Sastanak ministara evropskih poslova u okviru Procesu saradnje u Jugoistočnoj Evropi (SEECF)	27. mart	Skoplje, Sjeverna Makedonija
Finalna konferencija u okviru IPA II Programa prekogranične saradnje Crna Gora – Kosovo 2014-2020	29. mart	Priština, Republika Kosovo
Konferencija povodom pokretanja Programa izgradnje kapaciteta i mobilnosti javnih službenika Zapadnog Balkana	3. april	Podgorica
Forum „Pitaj ministra“	3. april	Podgorica
Forum „Evropska unija susreće Balkan“	7-9. april	Sofija, Republika Bugarska
Radna posjeta opštinama Petnjica i Berane	22. april	Petnjica i Berane
Radna posjeta R. Mađarskoj	11-13. april	Budimpešta, Republika Mađarska
Sastanak ministara evropskih poslova i finansija zemalja Zapadnog Balkana	25 – 26. april	Podgorica
Neformalni sastanak ministara evropskih poslova (GAC)	29-30. april	Brisel, K. Belgija
Samit lidera Zapadnog Balkana na temu Plana rasta za Zapadni Balkan	15-16. maj	Kotor
„Napredovanje ka EU: put Crne Gore i regionalne, integracije“, u organizaciji fondacije Friedrich Ebert	28. maj	Podgorica
Prezentacija projekta „SA CREATIVITY“	29. maj	Podgorica
Međunarodna konferencija „Regionalna politika EU iz perspektive diplomatije“	7. jun	Podgorica
Sajam Evropskih projekata	8. jun	Podgorica
16. Međuvladina konferencija Evropska unija – Crna Gora	26-28. jun	Brisel, K. Belgija
Komemoracija 29. godišnjice genocida u Srebrenici	11. jul	Potočari, Bosna i Hercegovina
GLOBSEC Forum 2024	30. avgusta – 01. septembra	Prag, R. Češka
17. React Forum	3. septembar	Žabljak
Evropski Dan u Bijelom Polju	9. septembar	Bijelo Polje

Crna Gora
Ministarstvo evropskih poslova

Adresa: Ivana Crnojevića 167
81 000 Podgorica, Crna Gora
Tel: +382 20 481 301
www.gov.me/mep

Radna grupa za proširenje Savjeta Evropske unije (COELA) - sastanak	12 -13. septembar	Podgorica
Balkan Integration Forum 2024	13. septembar	Podgorica
Interreg Dan saradnje u Herceg Novom	18. septembar	Herceg Novi
Radni doručak sa novinarima povodom usvajanja Reformske agende Crne Gore za povlačenje sredstava iz Plana rasta za Zapadni Balkan	20. septembar	Podgorica
Sastanak Savjeta za opšte poslove EU (GAC)	24. septembar	Brisel, K. Belgija
Forum civilnog društva i tink tankova (CSF)	09 - 11. oktobra	Berlin, SR Njemačka
Konferencija FORUM 2000	13 - 15. oktobra	Prag, R. Češka
Početak programa obuke „Ready for EU“	18. oktobar	Podgorica
XX Salzburški Evropa Samit	20-22. oktobar	Salzburg, R. Austrija
Književni događaj povodom Dana Austrije: Iza penkala: Rober Menasse književnik	28. oktobar	Podgorica
XXII Sastanak Parlamentarnog odbora Evropske unije i Crne Gore za stabilizaciju i pridruživanje (POSP)	31. oktobar	Podgorica
Evropski Dan u opštini Nikšić	5. novembar	Nikšić
Druga posebna sjednica Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja crnogorskog Parlamenta u 2024. godini, posvećena evropskim integracijama	6. novembar	Podgorica
XII zasijedanje Dječjeg parlamenta	20. novembar	Podgorica
XIX Zajednički konsultativni odbor između Evropske unije i crnogorskog civilnog sektora u okviru Evropskog ekonomskog i socijalnog komiteta	27. novembar	Brisel, K. Belgija
Panel „Rodna ravnopravnost i javna uprava“	6. decembar	Podgorica
XVII Međuvladina konferencija između Evropske unije i Crne Gore	16. decembar	Brisel, K. Belgija

Ministarka Maida Gorčević je tokom 2024. godine održala **mnogobrojne susrete** sa domaćim i stranim zvaničnicima u cilju koordinacije procesa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, razgovora o napretku tekućih projekata i inicijativa, ali i dodatnog osnaživanja odnosa između zemalja, potvrđujući posvećenost Crne Gore evropskom putu i njenom kontinuiranom napretku ka članstvu u Evropskoj uniji. U tom smislu,

Crna Gora
Ministarstvo evropskih poslova

Adresa: Ivana Crnojevića 167
81 000 Podgorica, Crna Gora
Tel: +382 20 481 301
www.gov.me/mep

važno je napomenuti da je imala niz sureta sa evropskim komesarom za proširenje Oliverom Varheljijem, ali kontinuirano obavljala razgovore sa predstavnicima Generalnog direktorata za susjedstvo i pregovore Evropske komisije (DG NEAR): generalnim direktorom Gert Jan Kopmanom, direktoricom za Zapadni Balkan, Valentinom Superti, zatim Majklom Milerom i Jirijem Plesitijem, šefovima jedinice za Crnu Goru i Srbiju. Tokom regionalnih sastanaka u vezi Plana rasta za Zapadni Balkan, ministarka je imala priliku da se sretne sa potpredsjednikom Vlade R. Kosovo Besnikom Bislimijem, ministarkom za evropske integracije Republike Srbije, Tanjom Miščević, prvim zamjenikom predsjednika Vlade za evropska pitanja, Bojanom Maričikom, ministrom evropskih poslova Sjeverne Makedonije, Orhanom Murtezanijem i državnom ministarkom i glavnom pregovaračicom R. Albanije, Majlindom Dukom.

U nastavku je pregled ostalih važnijih susreta:

- ✦ državna ministarka vanjskih poslova SR Njemačke za Evropu i klimu, Ana Lirman
- ✦ ministar evropskih poslova R. Mađarske, Janoš Boka
- ✦ ministar vanjskih poslova i trgovine R. Mađarske, Peter Sijarto
- ✦ ministar pravde R. Mađarske, Bence Tužon
- ✦ ministar za evropske poslove Republike Češke, Martin Dvoržak
- ✦ savezna ministarka za EU i Ustav R. Austrije, Karolin Edštdler
- ✦ ministarka vanjskih poslova R. Rumunije, Luminita Odobesku
- ✦ ministar vanjskih poslova R. Litvanije, Gabrielius Landsbergis,
- ✦ ministar vanjskih poslova R. Grčke, Giorgos Gerapetritis
- ✦ ministar regionalnog razvoja i fondova EU R. Hrvatske, Šime Erlić
- ✦ ministar kohezije i regionalnog razvoja R. Slovenije, Aleksander Jevšek
- ✦ ministar za Evropu, Sjevernu Ameriku i prekomorske teritorije Ujedinjenog Kraljevstva, Stiven Dauti
- ✦ državni sekretar u Ministarstvu za evropske poslove Kraljevine Švedske, Kristijan Danijelson
- ✦ specijalnim predstavnikom EU za dijalog Srbije i Kosova i regionalna pitanja Zapadnog Balkana, Miroslav Lajčak
- ✦ specijalni izaslanik Francuske za Zapadni Balkan, Rene Trokaz
- ✦ specijalni izaslanik Vlade SR Nemačke za Zapadni Balkan Manuel Zaracin
- ✦ izvjestilac iz sjenke za Crnu Goru u Evropskom parlamentu, Reinhold Lopatka
- ✦ ministar za savezne i evropske poslove pokrajine Hesens, SR Njemačke, Manfred Penc
- ✦ državni sekretar za evropske poslove u Ministarstvu vanjskih poslova Republike Slovenije, Marko Štucin
- ✦ zamjenik pomoćnika američkog državnog sekretara, Aleksander Kasanof
- ✦ poslanici Evropskog parlamenta, Tonino Picula i Tomas Vajc
- ✦ tužilac Međunarodnog rezidualnog mehanizma UN za krivične sudove, Serž Bramerc
- ✦ direktor Divizije za Zapadni Balkan, Centralnu Aziju i Istočnu Evropu u Njemačkom društvu za međunarodnu saradnju – GIZ, Daniel Pason; direktor GIZ-a za Bosnu i Hercegovinu i Crnu Goru, Daniel Bagwitz
- ✦ zamjenik direktorke Regionalne kancelarije UNDP-a za Evropu i Zajednicu nezavisnih država, Nik Hartman
- ✦ zamjenik pomoćnika američkog državnog sekretara, Gabrijel Eskobar
- ✦ državna sekretarka u Ministarstvu vanjskih poslova Letonije, Ingrida Leverage
- ✦ zamjenica predsjednika Vlade Kosova, Emilija Redžepi
- ✦ zamjenik izvršnog direktora Međunarodnog monetarnog fonda, Luka Drese
- ✦ direktor Odjeljenja za vanjsku politiku u Kancelariji Predsjednika Republike Češke, Jaroslav Zajiček
- ✦ savjetnik za nacionalnu bezbjednost u Kancelariji predsjednika Vlade Republike Češke, Tomaš Pojar

✦ direktorica Regionalne škole za javnu upravu
(ReSPA), Maja Handiška Trendafilova

Državni sekretar Bojan Božović je ujedno obavljao funkciju i Nacionalnog IPA koordinatora (NIPAC), a njegov mandat je trajao od novembra 2023. godine do jula 2024. godine. Mr Bojan Božović, državni sekretar u Ministarstvu evropskih poslova je, u januaru 2024. godine, imenovan za pregovarača za Klaster 1- Temeljna prava koji obuhvata poglavlja 23, 24, 5- Javne nabavke, 18 – Statistika, 32 – Finansijski nadzor, kao i za oblast Ekonomski kriterijumi, Funkcionisanje demokratskih institucija i Reforma javne uprave. Tokom mandata, a shodno Zakonu o državnoj upravi, pomagao je starješini organa u vršenju funkcije, pružao starješini stručne savjete i podršku u oblasti EU integracija i IPA fondova, nadgledao proces budžetiranja. Državni sekretar je boravio u službenim posjetama kao dio delegacije ministarke evropskih poslova, te imao mnogobrojne aktivnosti koje obuhvataju sastanke u cilju rada na ispunjavanju završnih mjerila i koordinacije aktivnosti u procesu evropske integracije. U nastavku izdvajamo najvažnije događaje:

Starješina	Događaj	Datum	Mjesto
Državni sekretar, Bojan Božović (mandat: novembar 2023. godine do jula 2024. godine)	Obilježavanje završetka IPA Programa prekogranične saradnje Crna Gora – Albanija 2014-2020.	2. april	Podgorica
	IPA programski koordinacioni sastanak.	10. mart	Podgorica
	13. sastanak Pododbora za pravdu, slobodu i bezbjednost između Crne Gore i Evropske komisije	14. mart	Podgorica (uživo i hibridno)
	Konstitutivni sastanak Radnog tima za koordinaciju aktivnosti u okviru Berlinskog procesa	26. mart	Podgorica
	Panel debata „Evropska unija u očima mladih“,	10. maj	Kolašin
	Deveti godišnji forum Strategije EU za Jadransko-jonski region (EUSAIR)	15-16. maj	Šibenik, R. Hrvatska
	Nacionalni info dan posvećen Pozivu za standardne projekte u okviru programa Interreg IPA Južni Jadran,	11. jun	Podgorica
	Četrnaesti sastanak Pododbora za inovacije, ljudske resurse, informatičko društvo i socijalnu politiku, između EU i Crne Gore.	12. jun	Podgorica
	17. sastanak Pododbora za trgovinu, industriju, carine i poreze između EU i Crne Gore	17. jun	Podgorica

4.6. NACIONALNA KANCELARIJA ZA PREGOVORE O PRISTUPANJU CRNE GORE EVROPSKOJ UNIJI

Nacionalna kancelarija za pregovore o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji sprovodila je redovne zadatke predviđene Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva evropskih poslova, koji podrazumijevaju administrativne i protokolarne aktivnosti vezane za obaveze glavnog pregovarača Crne Gore sa EU.

Rukovodilac kancelarije	Događaj	Datum	Mjesto
Glavni pregovarač Crne Gore sa EU, doc. dr Predrag Zenović	Sastanak sa članovima Radne grupe za proširenje Savjeta EU (COELA)	18. 04. 2024.	Brisel
	Sastanak sa šefom Jedinice D2 za Crnu Goru i Srbiju, Majklom Milerom	19. 4. 2024.	Generalni direktorat za susjedsku politiku i pregovore o proširenju EK (Brisel)
	Panel "Dan Evrope 2024. – Priča o uspjehu proširenja – povezivanje prošlosti i budućnosti"	7. 5. 2024.	Beč
	17. sastanak Podobora za saobraćaj, energetiku, životnu sredinu, klimatske promjene i regionalnu politiku između Crne Gore i EU	19. 6. 2024.	Brisel
	Sastanak sa stalnom predstavnicom UNDP u Crnoj Gori Ekatarinom Paniklovom	11. 7. 2024.	Podgorica
	17. sastanak Pododbora za poljoprivredu i ribarstvo između Crne Gore i Evropske komisije	15. 10. 2024.	Podgorica
	Sastanak sa ambasadorom Kraljevine Španije u Crnoj Gor, g. Huan Hose Sans Aparisiom.	22. 10. 2024.	Podgorica
	Sastanak sa zamjenikom generalnog direktora za EU u Ministarstvu vanjskih poslova Španije, Migelom Garsijom Heraizom i ambasadorom za proširenje, Huanom Aristegijem	25. 10. 2024.	Madrid

Sastanak sa Radnom grupom Savjeta EU za proširenje (COELA)	1. 11. 2024.	Brisel
Sastanak sa izvjestiocem Evropskog parlamenta za Crnu Goru, Marjanom Šarecom i izvjestiocem iz sjenke Reinholdom Lopatkom	20. 11. 2024.	Brisel
Sastanak sa šefom Jedinice za Crnu Goru i Srbiju u Generalnoj direkciji za susjedsku politiku i politiku proširenja EU, Jiržijem Plesitijem	25. 11. 2024.	Podgorica
Sastanak sa novoizabranim ambasadorom Kraljevine Nizozemske u Crnoj Gori	26. 11. 2024.	Podgorica
Sastanak sa šeficom za saradnju i kulturne aktivnosti Ambasade Francuske, Laurens Levodel-Klos	27. 11. 2024.	Podgorica
Učešće na Forumu glavnih pregovarača u Kišinjevu	28-30. 11. 2024.	Kišinjev
Sastanak sa potpredsjednicom Vlade Republike Moldavije za evropske poslove, Kristinom Gerasimov	30. 11. 2024.	Kišinjev
Sastanak sa delegacijom Ministarstva vanjskih poslova Estonije	6. 12. 2024.	Podgorica
Sastanak sa nerezidentim ambasadorom Irske u Crnoj Gori, Ragnarom Almkvistom	10. 12. 2024.	Podgorica

4.7. SLUŽBA ZA OPŠTE POSLOVE, LJUDSKE RESURSE I FINANSIJE

Biro za opšte poslove i ljudske resurse

U Birou za opšte poslove i ljudske resurse vrše se poslovi koji se odnose na praćenje i pripremu propisa iz radnih odnosa, razvoj ljudskih resursa, pripremu opštih i pojedinačnih akata za ostvarivanje

prava iz radnih odnosa službenika i namještenika, formiranje personalnih dosijea, kao i sprovođenje postupaka u vezi sa zapošljavanjem, ocjenjivanjem, napredovanjem, stručnim usavršavanjem i obukama zaposlenih, prijavljivanje i odjavljivanje službenika i namještenika kod nadležnih fondova. Zaposleni su redovno pohađali obuke u organizaciji Uprave za ljudske resurse i to:

1. Javne nabavke;
2. Žalbe i sporovi službenika;
3. Kancelarijsko poslovanje;
4. IPA;
5. Obuka i razvoj;
6. Finansije;
7. Ustav/ Vladavina prava;
8. Lični podaci;
9. Upravljanje i unutrašnja kontrola;
10. Zaštita na radu;
11. Upravljanje emocijama, vremenom i stresom;
12. Računovodstvo;
13. Etika i integritet;
14. Ict Alati;
15. Evropska unija;
16. Vještine komunikacije;
17. Slobodan pristup informacijama;
18. Zaštita na radu;
19. Upravljanje rizicima;
20. Timski rad;

U Birou za opšte poslove vodi se i jedinstvena kadrovska evidencija kroz Centralnu kadrovsku evidenciju (KIS).

Izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva, broj 01-142/24-553/3 od 16.02.2024. godine, sistematizovano je 144 izvršilaca (uključujući ministra i državnog sekretara), od čega je popunjeno ukupno 72 radna mjesta. Unutrašnje organizacione jedinice u okviru kojih se obavljaju poslovi ministarstva su: Direktorat za pristupanje Crne Gore Evropskoj uniji i pravnu tekovinu EU, Direktorat za koordinaciju finansijske podrške EU, Direktorat za evropsku teritorijalnu saradnju, Direktorat za informisanje javnosti o EU i procesu pristupanja EU, Kabinet ministra, Nacionalna kancelarija za pregovore o pristupanju Crne Gore EU i Služba za opšte poslove, ljudske resurse i finansije.

U okviru Biroa donešen je Etički kodeks Ministarstva evropskih poslova, broj 03/2-070/24-4549 od 30.12.2024. godine koji čini skup standarda profesionalnog ponašanja u vršenju poslova službenika/službenica i namještenika/namještenica.

Takođe, donošenje **Kadrovskog plana** za 2024. godinu je još jedan veoma važan i uspješno obavljen zadatak u okviru Biroa, a sve u cilju što kvalitetnijeg upravljanja ljudskim resursima.

Pored navedenih aktivnosti ono što je značajni spomenuti jesu i aktivnosti u vezi sa sprovođenjem postupaka zapošljavanja novih kadrova pred Upravom za ljudske resurse.

Tokom 2024. godine sproveden je javni konkurs za tri (3) lica iz kategorije Visoko - rukovodnog kadra i to za generalne direktore u ministarstvu, kao i javni oglas za navedena radna mjesta: tri (3) samostalni/a savjetnik/ca III u Direktoratu za pristupanje Crne Gore Evropskoj uniji i pravnu tekovinu EU, jedan (1) viši/a savjetnik/a III u Birou za finansijske poslove i javne nabavke u sužbi za opšte poslove, ljudske resurse i finansije, a jedan (1) interni oglas za mjesto samostalni/a savjetnik/ca I u Direktoratu za koordinaciju finansijske pomoći EU.

Crna Gora
Ministarstvo evropskih poslova

Adresa: Ivana Crnojevića 167
81 000 Podgorica, Crna Gora
Tel: +382 20 481 301
www.gov.me/mep

Jedno lice visoko rukovodnog kadra je razriješeno sa funkcije i primalo naknadu u trajanju od godinu dana.

Shodno Zakonu o sprječavanju korupcije ("Sl. list CG", br. 53/14 i 42/17 i 73/23) imenovano je odgovorno lice za izradu i sprovođenje plana integriteta. Plan integriteta Ministarstva evropskih poslova donijet je u oktobru 2024. godine i objavljen je na internet stranici ministarstva, ([PLAN INTEGRITETA \(WWW.GOV.ME\)](http://WWW.GOV.ME)) i isti je dostavljenj nadležnom organu.

Vodič za pristup informacijama u posjedu Ministarstva evropskih poslova donijet je 11. aprila 2024. godine pod rednim brojem UPI 03-037/24-13, objavljen na sajtu Ministarstva evropskih poslova na web adresi: www.gov.me/mep www.eu.me

STATUS ZAHTJEVA	NAZIV PODNOSIOCA ZAHTJEVA	broj
Odobren 2 Djelimično 2 Obavještenje 1	NVO AKCIJA ZA SOCIJALNU PRAVDU Spuž	5
Proslijeđen	RADIO SLOBODNA EVROPA, Miloš Rudović	1
Odobren 1 Djelimično 1 Obavještenje 1	NVO Centar za građansko obrazovanje - CGO	3
Djelimično odobren 1	CDT - Centar za demokratsku tranziciju	1
Odobrena 2	Alternativa Crna Gora	2
Odobren 2	NVO Institut alternativa	2
Odbijen	Božo Vučeković	1
Odbijen	NVO Asocijacija Spektra	1
Odbijen 2 Djelimično odobren 1	CRNVO- Centar za razvoj nevladinih organizacija	3
Odbijen Odobren Djelimično odobren 2	Organizacija KOD	2
Djelimično 1	NVO Justicija	1
Odbijen 4 Obavještenje 1 Odobren 5	Vasilisa Marinović	10
Obavještenje	Aleksandar Brajović- proslijeđen od MJU	1
Odobran	Dnevni list DAN, Milica Krgović	1
Odbijen 2 Odobren 9 Djelimično 1 Obavještenje1	MANS	13
Obavještenje	Bjelopavlički učitelji 1916	1

UKUPNO

48

Sva rješenja sa priložima po zahtjevima za slobodan pristup informacijama objavljeni su na sajtu Ministarstva evropskih poslova.

Svi podaci o rješenjima po zahtjevima za slobodan pristup informacijama unijeti su u informacijski sistem Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama.

U okviru Biroa za opšte poslove i ljudske resurse Arhiva sprovodi aktivnosti koje se odnose na: prijem pošte, pripremanje pošte za signiranje, zavođenje ulazne dokumentacije (djelovodnik, upisnik, interni djelovodnik), otvaranje predmeta i unošenje ulaznih dokumenata u elektronsku arhivu „Origami“, skeniranje, kopiranje i razvrstavanje pošte po organizacionim jedinicama, upisivanje pošte u dostavnu knjigu i dostavljanje iste rukovodiocima, zavođenje sopstvene i izlazne dokumentacije Ministarstva, arhiviranje i odlaganje dokumentacije u registratore, otpremanje pošte posredstvom kurira i putem Pošte Crne Gore, vođenje knjige pošte.

U 2024. godini počev od 01.01.2024. godine, a zaključno sa 31.12.2024, Arhiva Ministarstva evropskih poslova je evidentirala akta kroz djelovodnik, upisnik i djelovodnik za internu poštu kao i vođenje elektronske arhive (EDMS) Origami. Kroz djelovodnik je u navedenom periodu zavedeno 4577 predmeta (ulaznih, spostvenih, izlaznih) sa velikim brojem podbrojeva: zahtjevi i potvrde za oslobađanje od PDV-a; doznake za bolovanje, rješenja za činovnike, putni nalozi i izvještaji sa službenih putovanja, zahtjevi za prenos sredstava, zahtjevi za isplatu iz IPA programa, kvartalni izvještaji u okviru IPA-e, zahtjevi/molbe činovnika, računi, odluke i uredbe, predlozi platformi, mišljenja na predloge zakona, zaključci Vlade, zabilješke, informacije, obavještenja, formiranje radnih grupa za pregovaračka poglavlja i aktivnosti u pregovaračkim poglavljim i brojna druga dokumenta. Arhiva je vodila i upisnik UPI predmeta u kojem je upisano 50 predmeta. U internom djelovodniku je upisano 45 predmeta.

Biro za finansijske poslove i javne nabavke

Biro za finansijske poslove i javne nabavke je u 2024, uz nepotpune kadrovske kapacitete, uspostavio finansijsko poslovanje koje se odnosi na: praćenje propisa iz oblasti računovodstva i finansija; učestvovanje u pripremi finansijskog plana-budžeta i izvještaja o izvršenju finansijskog plana; pripremu obračunskih lista za zarade i drugih primanja zaposlenih; priprema i dostavljanje IOPPD obrazaca nadležnom organu; pripremu i realizaciju zahtjeva za plaćanje za blagovremeno i namjensko izvršenje budžeta Ministarstva, obrada dokumentacije i plaćanja prema inostranstvu; obračun i isplate troškova službenih putovanja zaposlenih; mjesečno dostavljanje podataka i izvještaja Ministarstvu finansija, Monstatu i drugim institucijama; izrada kvartalnih finansijskih izvještaja i priprema podataka za godišnji finansijski izvještaj; izrada predloga budžeta za narednu budžetsku godinu, izradu procedura za finansijsko poslovanje. Pored toga, Biro za finansijske poslove i javne nabavke vodi računa o čuvanju i odlaganju finansijske dokumentacije, izvoda, vrši kontrolu i ovjeru tačnosti i punovažnosti predloga zahtjeva za plaćanje državnim novcem, kao i obrada i dostavljanje statističkih podataka. Obavlja poslove koji se odnose na poslove javnih nabavki; staranje o zakonitom i efikasnom vršenju poslova javnih nabavki; pripremu i izradu plana javnih nabavki. Biro obavlja i druge poslove iz djelokruga Biroa po nalogu pretpostavljenog.

Crna Gora
Ministarstvo evropskih poslova

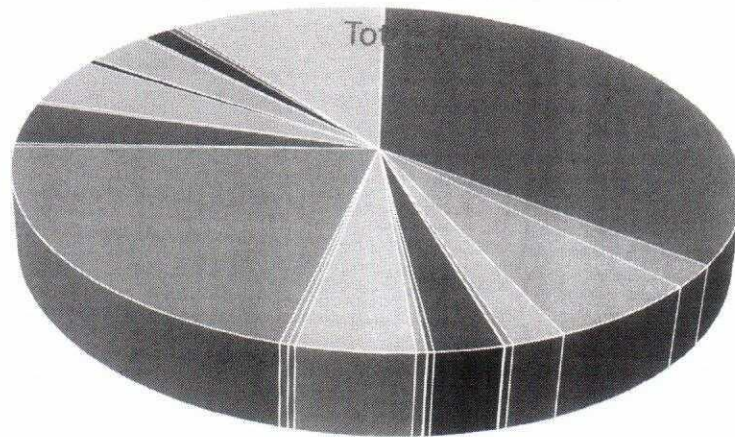
Adresa: Ivana Crnojevića 167
81 000 Podgorica, Crna Gora
Tel: +382 20 481 301
www.gov.me/mep

Budžet MEP-a opredijeljen Zakonom o budžetu za 2024. iznosio je 2.346.245,26 eura.

Izvršenje Ministarstva za 2024. godinu iznosi 2.383.304,73, od čega je 2.101.091,31 eura realizovano iz budžeta, što predstavlja 88,16% izvršenog budžeta, dok je 282.213,42 eura realizovano iz IPA sredstava. Potrošnja po budžetskim pozicijama prikazana je u tabeli koja slijedi:

BUDŽETSKA STAVKA	UKUPNA PLAĆANJA U 2024. GOD	
BUDGET- Izvor sredstava		
4111	€	2,101,091.31
4112	€	821,779.71
4113	€	50,760.10
4114	€	144,867.26
4115	€	49,588.06
4124	€	7,370.19
4127	€	864.00
4131	€	61,947.06
4133	€	6,039.65
4135	€	685.87
4141	€	9,000.00
4142	€	104,802.60
4143	€	5,963.29
4144	€	7,365.32
4147	€	81.38
4148	€	486,527.25
4149	€	5,875.40
4153	€	93,753.41
4191	€	6,812.49
4192	€	106,812.07
4193	€	484.00
4194	€	10,100.00
4314	€	2,751.46
4318	€	76,867.50
4415	€	5,330.00
IPA- Izvor sredstava		
4131	€	282,213.42
4141	€	10,682.72
4147	€	6,062.10
4191	€	262,368.33
Grand Total	€	3,100.27
	€	2,383,304.73

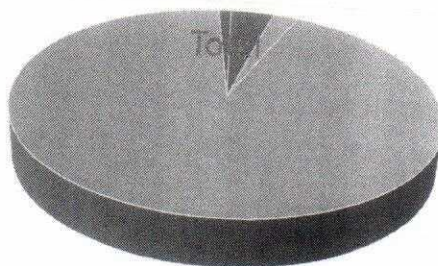
IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA ZA 2024.GODINU
2.101.091,31 €

- BUDGET 4111 ▪ BUDGET 4112 ▪ BUDGET 4113 ▪ BUDGET 4114 ▪ BUDGET 4115 ▪ BUDGET 4123
- BUDGET 4124 ▪ BUDGET 4125 ▪ BUDGET 4127 ▪ BUDGET 4131 ▪ BUDGET 4132 ▪ BUDGET 4133
- BUDGET 4134 ▪ BUDGET 4135 ▪ BUDGET 4139 ▪ BUDGET 4141 ▪ BUDGET 4142 ▪ BUDGET 4143
- BUDGET 4144 ▪ BUDGET 4145 ▪ BUDGET 4146 ▪ BUDGET 4147 ▪ BUDGET 4148 ▪ BUDGET 4149
- BUDGET 4152 ▪ BUDGET 4153 ▪ BUDGET 4171 ▪ BUDGET 4172 ▪ BUDGET 4191 ▪ BUDGET 4192
- BUDGET 4193 ▪ BUDGET 4194 ▪ BUDGET 4196 ▪ BUDGET 4197 ▪ BUDGET 4198 ▪ BUDGET 4199
- BUDGET 4312 ▪ BUDGET 4314 ▪ BUDGET 4315 ▪ BUDGET 4316 ▪ BUDGET 4318 ▪ BUDGET 4319
- BUDGET 4415 ▪ BUDGET 4630 ▪ IPA 4131 ▪ IPA 4141 ▪ IPA 4142 ▪ IPA 4144
- IPA 4146 ▪ IPA 4147 ▪ IPA 4148 ▪ IPA 4149 ▪ IPA 4191 ▪ IPA 4193
- IPA 4194 ▪ IPA 4415

Pored sredstava opredijeljenih Zakonom o Budžetu za 2024, Ministarstvo, odnosno DIREKTORAT ZA KOORDINACIJU FINANSIJSKE PODRŠKE EU i DIREKTORAT ZA EVROPSKU TERITORIJALNU SARADNJU kroz tehničku podršku koristi sredstva donacije tj. IPA sredstva. Ova sredstva su realizovana u iznosu od 282.213,42 eur.

IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU IPA SREDSTAVA ZA 2024.GODINU 282.213,42 €

▪ IPA 4131 ▪ IPA 4141 ▪ IPA 4142 ▪ IPA 4144 ▪ IPA 4146 ▪ IPA 4147
▪ IPA 4148 ▪ IPA 4149 ▪ IPA 4191 ▪ IPA 4193 ▪ IPA 4194 ▪ IPA 4415

Javne nabavke

U 2024. godini raspisano je šest javnih nabavki, od čega jedan otvoreni postupak i pet jednostavnih nabavki. Ukupna procijenjena vrijednost ovih šest nabavki iznosi 108.161,61 eura, ukupna ugovorena vrijednost je 107.422,77 eura, a realizovana ukupna vrijednost ove četiri nabavke je 74.222,77 eura. Ministarstvo evropskih poslova je u 2024. zaključilo pet ugovora koja se odnose na vrstu postupka jednostavne nabavke. U pitanju: komunikacione usluge, usluge turističke agencije za službena putovanja - avio karte i hotelski smješta, organizacija Samita lidera zemalja Zapadnog Balkana (WB6) o Planu rasta 15-16. maja 2024. godine u Kotoru, usluga nadogradnje i održavanja softvera za računarski potpomognuto prevođenje i usluge pisanog prevođenja pravne tekovine.

- Ugovor za komunikacione usluge je zaključen 12.04.2024. godine, vrijednost ugovora je 10.000,00 EUR (bez uračunatog PDV-a), jednostavni postupak

- Ugovor za usluge pisanog prevođenja pravne tekovine Evropske unije je zaključen 26.11.2024, vrijednost ugovora je 23.200,00 EUR (bez uračunatog PDV-a), jednostavni postupak;

- Ugovor za usluga nadogradnje i održavanja softvera za računarski potpomognuto prevođenje zaključen 24.12.2024, vrijednost ugovora je 10.100,00 EUR (bez uračunatog PDV-a), jednostavni postupak;

- Ugovor za usluge turističke agencije za službena putovanja - avio karte i hotelski smještaj zaključen 10.05.2024, vrijednost ugovora je 11.157,00 EUR (bez uračunatog PDV-a), jednostavni postupak;

Ugovor za usluge organizacija Samita lidera zemalja Zapadnog Balkana (WB6) o Planu rasta 15-16. maja 2024. godine u Kotoru zaključen 14.05.2024, vrijednost ugovora je 23.965,77 EUR (bez uračunatog PDV-a), jednostavni postupak

Crna Gora
Ministarstvo evropskih poslova

Adresa: Ivana Crnojevića 167
81 000 Podgorica, Crna Gora
Tel: +382 20 481 301
www.gov.me/mep

Ministarstvo evropskih poslova je u 2024. godini zaključilo jedan ugovor sa vrstom postupka - otvoreni, za pružanje usluga turističke agencije za službena putovanja.

Ugovor za pružanje usluga turističke agencije za službena putovanja je zaključen 12.08.2024, vrijednost ugovora je 29.000,00EUR (bez uračunatog PDV-a), otvoreni postupak;

Ministarstvo evropskih poslova je u 2024. godini je sprovelo i 47 nabavki tj. direktne nabavke ispod 8.000,00 EUR i to u ukupnom iznosu 28.347,61 EUR (sa uračunatim PDV-om).